

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เอกสารประกอบการพิจารณา

ความตกลงในกรอบอาเซียน - อินเดียน

อ.พ. ๕/๒๕๕๒ การประชุมร่วมกันของรัฐสภา สมัยสามัญทั่วไป

จัดทำโดย กลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ
โทร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐-๒

เรียกดูเอกสารได้ที่

www.parliament.go.th/library

ความตกลงในกรอบอาเซียน - อินเดีย

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณา (อ.พ.) นี้ จัดทำขึ้นในเวลาจำกัด เพื่อให้ทันใช้ประโยชน์ในการพิจารณาความตกลงการค้าเสรีอาเซียน - อินเดีย ที่เข้าสู่การประชุมร่วมกันของรัฐสภา โดยรวบรวมข้อมูล สถิติ ข้อเท็จจริง บทความ ข่าวจากสื่อต่าง ๆ และ/หรือสรุปผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นแก่สมาชิกรัฐสภาและผู้สนใจทั่วไป หากมีข้อผิดพลาดประการใดขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่ง เอกสารประกอบการพิจารณานี้ กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑,๒,๓ สำนักวิชาการ เป็นผู้จัดทำ และเผยแพร่ทาง www.parliament.go.th/library ผู้ใดนำข้อความหรือส่วนหนึ่งส่วนใดในเอกสารนี้ไปลงพิมพ์ในเอกสารอื่น โปรดอ้างอิงที่มากำกับไว้ด้วย

ต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม โปรดติดต่อกลุ่มงานบริการวิชาการ สำนักวิชาการ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ - ๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘ และ ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๕

กลุ่มงานบริการวิชาการ

สำนักวิชาการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

เอกสารประกอบการพิจารณา

สารบัญ

	หน้า
๑. ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – อินเดีย	
- ความเป็นมา	๑
- สรุปสาระสำคัญ	๒
๒. ข้อพิจารณาการจัดทำความตกลงการค้าเสรีอาเซียน- อินเดีย	๕
๓. ความสัมพันธ์เศรษฐกิจอาเซียน- อินเดีย	๘
๔. ความสัมพันธ์ระหว่างอินเดีย - ไทย	๑๑
๕. บทวิเคราะห์ตลาดอินเดีย : โอกาสสำคัญต่อธุรกิจไทย	๒๔
๖. บทความจากสื่อมวลชน	
- แนะนำไทยใช้เอฟทีเออาเซียน-อินเดีย	๓๒
- FTA ไทย – อินเดีย และ FTA อาเซียน-อินเดีย : ขยายโอกาสส่งออกสินค้าไทยในอินเดีย	๓๓
- อินเดีย ตลาดใหม่ที่ไทยไม่ควรพลาด : เรื่องจริงหรือแค่คำโฆษณา	๓๕
๗. ภาคผนวก	
- สรุปการสัมมนาเวทีสาธารณะ เรื่อง “ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย : เสี่ยงจากประชาชน”	๔๔

ผู้รับผิดชอบ

นางวิจิตรา วัชรภรณ์

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการ

นางสาวเขาวนิช สุนนานนท์

ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริการวิชาการ ๒

ผู้จัดทำและรับผิดชอบ

นายภูมิพิชญ์ ยาสีทธิ์

วิทยากร ๘ ว.

นางสาวรติมา สารทะประภา

วิทยากร ๔

นายทศนารถ เมฆประยูร

นิติกร ๓

นางสาวอัจฉรา ขุมเหล็ก

เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๕

นางสาวอรัญช์ ธรรมเพชร

เจ้าพนักงานธุรการ ๖

นางสาวนภาพร ญาณศิริ

เจ้าหน้าที่ธุรการ ๖

๒๓ มกราคม ๒๕๕๒

ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – อินเดีย

Framework Agreement on Comprehensive Cooperation between ASEAN and India

ความเป็นมา

๑. เมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนและอินเดียได้ลงนามกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ระหว่างอาเซียนและอินเดีย (Framework Agreement on Comprehensive Cooperation between ASEAN and India) ซึ่งเป็นความตกลงที่กำหนดแนวทางและมาตรการอย่างกว้าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศภาคีด้วยการจัดตั้งเขตการค้าเสรีครอบคลุมการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างกัน รวมทั้งกำหนดให้เริ่มการเปิดเสรีสินค้าส่วนแรก (Early Harvest Programme : EHP) ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๗

๒. คณะกรรมการเจรจาการค้าอาเซียน-อินเดียเริ่มกระบวนการเจรจาเปิดเสรีภาคสินค้าอย่างเป็นทางการตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ อย่างไรก็ตาม ทั้งสองฝ่ายมีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องหลักเกณฑ์พิจารณาถิ่นกำเนิดของสินค้า และรูปแบบการลดและยกเลิกภาษีศุลกากร ทำให้ต้องยกเลิกการเปิดเสรีสินค้าส่วนแรก และการเจรจาความตกลงการค้าเสรีล่าช้าออกไป หลังจากนั้น ได้เจรจาด้วยความประนีประนอมมากขึ้นจนสามารถบรรลุข้อตกลงการเจรจาเปิดเสรีภาคสินค้าได้เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ และได้จัดทำร่างความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าและเอกสารที่เกี่ยวข้องเสร็จสิ้นเมื่อต้นเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา โดยใช้ระยะเวลาเจรจาเปิดเสรีภาคสินค้านี้รวม ๔ ปี ๘ เดือน

สถานะล่าสุด

๑. ประเทศสมาชิกอาเซียนและอินเดียมุ่งหมายที่จะลงนามเอกสารภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ระหว่างอาเซียนและอินเดียในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๑๔ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเดิมกำหนดจัดขึ้นในวันที่ ๑๓-๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ณ ประเทศไทย รวมทั้งสิ้น ๔ ฉบับ ดังนี้

(๑) พิธีสารเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ระหว่างอาเซียนและอินเดีย

(๒) ความตกลงว่าด้วยกลไกระดับข้อพิพาทของอาเซียน-อินเดีย

(๓) ความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ระหว่างอาเซียนและอินเดีย

(๔) ความเข้าใจว่าด้วยการลดและยกเลิกภาษีศุลกากรภายใต้ข้อ ๔ ของความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้า

๒. ทั้งสองฝ่ายได้เริ่มเจรจาจัดทำความตกลงการค้าบริการ และความตกลงด้านการลงทุนระหว่างกัน โดยกำหนดเป้าหมายสรุปผลการเจรจาจัดทำความตกลงทั้งสองฉบับภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๒

สรุปสาระสำคัญ

๑. กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ระหว่างอาเซียนและอินเดีย ลงนามเมื่อวันที่ ๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ และมีผลใช้บังคับแล้ว โดยเป็นความตกลงพื้นฐานที่กำหนดแนวทางดำเนินการเพื่อเสริมสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนระหว่างประเทศภาคี โดยให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียที่ครอบคลุมการลดและยกเลิกภาษีศุลกากร มาตรการและอุปสรรคที่มีใช้ภาษี การเปิดเสรีการค้าบริการ การลงทุน และการจัดทำกลไกระงับข้อพิพาท รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือในการอำนวยความสะดวก การค้า และด้านเศรษฐกิจ เช่น การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การคมนาคมและการขนส่ง เป็นต้น

๒. พิธีสารเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมกรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ระหว่างอาเซียนและอินเดีย สืบเนื่องจากกรอบความตกลงฯ มีผลใช้บังคับแล้ว ต่อมาทั้งสองฝ่ายตกลงให้ยกเลิกการเปิดเสรีสินค้าส่วนแรก รวมทั้งการเจรจาความตกลงและการมีผลบังคับใช้ล่าช้ากว่าที่ระบุไว้ในกรอบความตกลงฯ จึงมีความจำเป็นต้องมีพิธีสารเพื่อแก้ไขบทบัญญัติในกรอบความตกลงฯ ให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ปัจจุบัน โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

- (๑) แก้ไขบทบัญญัติเรื่องการเปิดเสรีสินค้าส่วนแรก ซึ่งถูกยกเลิกการดำเนินการ
- (๒) เลื่อนระยะเวลาสิ้นสุดของการเจรจาความตกลงการค้าสินค้า จากวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นภายในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือวันอื่นตามที่เห็นชอบร่วมกัน
- (๓) เลื่อนระยะเวลาสิ้นสุดของการเจรจาความตกลงการค้าบริการและความตกลงการลงทุน จากปี พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นปี พ.ศ. ๒๕๕๒ หรือวันอื่นตามที่เห็นชอบร่วมกัน
- (๔) เลื่อนวันเริ่มต้นการลดภาษีศุลกากรภายใต้ความตกลงการค้าเสรี จากวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๕ เป็นวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒
- (๕) เปลี่ยนอัตราภาษีศุลกากรเริ่มต้นสำหรับการลดภาษีภายใต้ความตกลงการค้าเสรี จากอัตราที่เรียกเก็บจริงทั่วไป ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นวันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๐
- (๖) ให้สรุปผลการจัดทำความตกลงด้วยกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน-อินเดีย ภายในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

๓. ความตกลงว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน-อินเดีย

(๑) ความตกลงว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทของอาเซียน-อินเดีย จะใช้ระงับข้อพิพาททุกกรณีที่เกิดขึ้นระหว่างประเทศภาคีภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ระหว่างอาเซียนและอินเดีย และไม่มีผลกระทบต่อสิทธิของประเทศภาคีในการระงับข้อพิพาทภายใต้สนธิสัญญาอื่นที่ประเทศนั้นเป็นภาคี

(๒) คู่กรณีผู้ฟ้องร้องจะเป็นฝ่ายพิจารณาขอให้มีการจัดตั้งคณะพิจารณาการระงับข้อพิพาท โดยคู่กรณีผู้ถูกฟ้องร้องจะต้องให้โอกาสในการปรึกษาหารือเมื่อคู่กรณีผู้ฟ้องร้องขอในเรื่องใด ๆ

มีผลต่อการตีความ การดำเนินงานภายใต้ความตกลงฯ และหากการปรึกษาไม่สามารถระงับข้อพิพาทได้ภายในกำหนด คู่กรณีผู้ฟ้องร้องอาจขอให้จัดตั้งคณะพิจารณาอนุญาโตตุลาการต่อคู่กรณีผู้ถูกฟ้องร้องได้ ทั้งนี้ คู่พิพาทอาจตกลงกันให้ยุติกระบวนการของคณะพิจารณาฯ เมื่อใดก็ได้ก่อนเสนอรายงานขั้นสุดท้าย หากได้ข้อยุติซึ่งพอใจร่วมกัน

(๓) คณะพิจารณาฯ จะยึดหลักการรายงานบนพื้นฐานของบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับความตกลง โดยรายงานขั้นสุดท้ายของคณะพิจารณาฯ จะมีผลผูกพันต่อคู่พิพาทและไม่ขึ้นอยู่กับการอุทธรณ์

(๔) ในกรณีที่ผลตัดสินของคณะพิจารณาฯ ไม่ได้รับการปฏิบัติตามในเวลาอันควร ประเทศผู้ชนะคดีสามารถให้การระงับสิทธิประโยชน์เป็นการตอบโต้ชั่วคราว จนกว่าจะมีการยกเลิกมาตรการที่ไม่สอดคล้องกับความตกลงฯ หรือเมื่อได้บรรลุถึงวิธีแก้ไขซึ่งเป็นที่พอใจร่วมกัน

๔. ความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมด้านต่าง ๆ ระหว่างอาเซียนและอินเดีย

(๑) ประเทศภาคีจะลดและ/หรือยกเลิกภาษีศุลกากรตามตารางข้อผูกพันภาษีที่ปรากฏในภาคผนวก ๑ ของความตกลงฯ ให้แก่ประเทศภาคีอื่น โดยอินเดียจะลดภาษีลงเหลือร้อยละ ๐ สำหรับสินค้าที่นำเข้าจากประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างน้อยร้อยละ ๙๕ ของรายการสินค้าทั้งหมดในวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ และอีกร้อยละ ๕ ของรายการสินค้าทั้งหมดจะลดภาษีเป็นร้อยละ ๐ ในวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๘^๑ โดยประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน (ลาว กัมพูชา พม่า และเวียดนาม) จะได้รับความยืดหยุ่นให้ลดภาษีช้าลงกว่าประเทศอื่นห้าปี

(๒) ภายใต้ความตกลงฯ ได้อนุโลมให้ประเทศภาคีไม่ต้องลดภาษีของสินค้าได้ไม่เกิน ๔๘๕ รายการและไม่เกินกว่าสัดส่วนของมูลค่าการนำเข้าจากอีกฝ่าย โดยไทยและอินเดียต่างไม่ลดภาษีสินค้าในสัดส่วนของมูลค่าการนำเข้าจากอีกฝ่ายเท่ากัน คือ ร้อยละ ๙.๕ ตามสถิติการนำเข้าปี พ.ศ. ๒๕๔๘

ทั้งนี้ ได้บัญญัติไว้ในความตกลงฯ ให้มีการทบทวนรายปีเพื่อเจรจาขอให้อินเดียเปิดตลาดสินค้าเพิ่มขึ้น ซึ่งจะมีขึ้นหลังจากความตกลงฯ มีผลใช้บังคับแล้ว ๑ ปี

(๓) ไทยได้เจรจายืนยันให้ประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นและอินเดียยอมให้ไทยคงอัตราภาษีของสินค้าอ่อนไหวให้มีอัตราเท่าเดิมรวม ๕๑ รายการ เพื่อชดเชยผลประโยชน์จากการที่อินเดียยกเลิกภาษีให้ไทยไม่มากนัก ซึ่งจะช่วยคุ้มครองภาษีของสินค้าอ่อนไหวของไทยได้มารายการ เช่น กุ้ง แป้งข้าวสาลี หนังกุ้ง แผ่นเหล็กรีดร้อน แผ่นเหล็กรีดเย็น สิ่งทอ และเครื่องเขียน เป็นต้น

(๔) ส่วนสินค้าที่เหลือ กำหนดให้ลดภาษีลงเหลือในอัตราต่าง ๆ กัน รวมทั้งสินค้าอ่อนไหวสูง โดยส่วนใหญ่จะมีภาษีลดลงเหลือร้อยละ ๕ ในวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

^๑ การลดภาษีศุลกากรระหว่างอินเดียและฟิลิปปินส์ จะช้ากว่าระยะเวลาที่อินเดียลดภาษีกับประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นอย่างน้อยสามปี

(๕) อินเดียและประเทศสมาชิกอาเซียนจะต้องยกเลิกการใช้มาตรการที่ไม่ใช่ภาษี หรือสร้างมาตรการกีดกันใหม่ที่ขัดต่อกฎเกณฑ์ขององค์การการค้าโลกมาเป็นอุปสรรคต่อการค้าระหว่างกัน

๕. ความเข้าใจว่าด้วยการลดและยกเลิกภาษีศุลกากรภายใต้ข้อ ๔ ของความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้า เป็นเอกสารที่จะมีการลงนามและมีผลใช้บังคับพร้อมความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้า เพื่อยืนยันความเข้าใจร่วมกันของประเทศภาคีว่า ข้อผูกพันการลดและยกเลิกภาษีศุลกากรภายใต้ความตกลงนี้ไม่ได้ขัดขวางการใช้มาตรการตามที่อนุญาตไว้ตามข้อยกเว้นทั่วไปภายใต้ความตกลงภาคข้อ ๒๐ หากเป็นการกระทำเพื่อคุ้มครองชีวิตหรือสุขภาพอนามัยของมนุษย์ สัตว์ และสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้ ยังระบุสิทธิของประเทศภาคีในการดำเนินมาตรการเกี่ยวกับของเสียอันตรายตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับภายในประเทศซึ่งเป็นไปตามอนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัด หรือความตกลงอื่นที่เป็นภาคีร่วมกัน

ที่มา : กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ข้อพิจารณาการจัดทำความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – อินเดีย

๑. ผลการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ก่อนจัดทำความตกลงฯ

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ศึกษาวิเคราะห์ความพร้อมของไทยในการจัดทำเขตการค้าเสรี พบว่า ในกรณีจัดทำความตกลงการค้าเสรีกับอินเดียมีผลกระทบทางบวกต่อสวัสดิการสังคมของไทยเพิ่มขึ้นประมาณ ๕๔๕.๒ ล้านบาทหรือสหรัฐ หรือประมาณ ๒.๓๔ หมื่นล้านบาท เนื่องมาจากการลดภาษีนำเข้าของไทยทำให้ราคาสินค้าและต้นทุนการผลิตลดลงซึ่งทำให้การบริโภคขยายตัวเพิ่มขึ้น

คาดว่าความตกลงการค้าเสรีกับอินเดียจะส่งผลให้ปริมาณการส่งออกของไทยไปยังอินเดียเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๑๓.๘๗ อันเนื่องมาจากการที่อินเดียลดภาษีนำเข้าลง โดยสินค้าที่ไทยส่งออกไปมากขึ้น เช่น เคมีภัณฑ์ ยาง พลาสติก โลหะอื่นๆ อุปกรณ์ไฟฟ้า และชิ้นส่วนยานยนต์ เป็นต้น ในขณะที่การส่งออกของอินเดียมายังไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๔.๗๘ ส่วนสินค้าที่คาดว่าจะมีการนำเข้าจากอินเดียเพิ่มขึ้น เช่น แร่ธาตุอื่นๆ ผลิตภัณฑ์อาหารอื่นๆ (เครื่องเทศ) และเครื่องแต่งกาย เป็นต้น

หลังจัดทำความตกลงฯ

ในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๑ มูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลังกำลังศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบจากการทำความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย จากผลการศึกษาเบื้องต้นพบว่า การจัดทำความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียคาดว่าจะส่งผลกระทบทางบวกต่อเศรษฐกิจโดยรวมของไทย การปรับลดและยกเลิกภาษีศุลกากรจะส่งผลให้มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) ของไทยเพิ่มขึ้นประมาณ ๗๔๐ ล้านบาทหรือสหรัฐฯ (ประมาณ ๒.๘ หมื่นล้านบาท) ซึ่งขยายตัวมากที่สุดให้อาเซียน โดยสาขาที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์ เช่น ชิ้นส่วนและอะไหล่ยนต์ อุปกรณ์สื่อสาร เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ และอลูมิเนียม เป็นต้น ส่วนสาขาที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบทางลบ เช่น เคมีภัณฑ์ สิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม และผลิตภัณฑ์โลหะ เป็นต้น

๒. การเผยแพร่ข้อมูลและมาตรการรองรับผลกระทบ

๒.๑ กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้ร่วมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนตลอดกระบวนการเจรจาเพื่อร่วมกันกำหนดทำที่การเจรจา และรายงานผลให้หน่วยงานต่างๆ หลังการเจรจา รวมทั้งดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลการเจรจาจัดทำความตกลงฯ ผ่านช่องทางต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น การเผยแพร่สาระสำคัญของความตกลงฯ ข่าวสาร/ บทความผ่านสื่อหนังสือพิมพ์ วิทยุ เว็บไซต์ www.thaifta.com และ www.dtn.go.th รวมทั้งจัดสัมมนาทั้งในส่วนกลางและต่างจังหวัดอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่ปลายปี ๒๕๕๐

๒.๒ ในกรณีการเปิดตลาดสินค้าที่เป็นผลจากการลดและ/ หรือยกเลิกภาษีศุลกากรตามความตกลงฯ ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศที่ผลิตสินค้าชนิดเดียวกัน หรือมี

แนวโน้มที่จะได้รับความเสียหายจากการนำเข้าที่เพิ่มมากขึ้นกว่าปกติ ฝ่ายที่ได้รับผลกระทบสามารถใช้มาตรการปกป้องภายใต้ความตกลงการค้าสินค้าอาเซียน-อินเดีย โดยการระงับการให้สิทธิพิเศษทางภาษีหรือขึ้นอัตราภาษีแล้วแต่อัตราใดต่ำกว่า เพื่อคุ้มครองหรือเยียวยาความเสียหายและเปิดโอกาสให้อุตสาหกรรมภายในประเทศปรับตัวได้

๒.๓ รัฐบาลได้จัดตั้งกองทุนให้ความช่วยเหลือเพื่อการปรับตัวของภาคการผลิตและบริการที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า หรือที่เรียกว่า “กองทุน FTA” โดยกระทรวงพาณิชย์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ ซึ่งได้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ผลิตและผู้ประกอบการสินค้าอุตสาหกรรมเกษตร สินค้าอุตสาหกรรม และภาคธุรกิจบริการที่ได้รับผลกระทบเพื่อให้สามารถปรับตัวหรือปรับเปลี่ยนให้สามารถแข่งขันได้ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐-๒๕๕๑ ได้รับการจัดสรรงบประมาณรวม ๑๔๐ ล้านบาท และได้พิจารณาอนุมัติโครงการให้ผู้ขอรับการช่วยเหลือแล้ว ๑๔ โครงการ รวมวงเงิน ๗๕ ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑)

๓. ข้อพิจารณาในการทำความเข้าใจ

๓.๑ อินเดียมีศักยภาพด้านเศรษฐกิจที่โดดเด่นและมีความสำคัญต่อภูมิภาคเอเชียเป็นอันดับ ๓ รองจากญี่ปุ่นและจีน ด้วยอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยร้อยละ ๘ ต่อปีส่งผลให้ประชากรมีรายได้สูงขึ้น และเป็นตลาดผู้บริโภคขนาดใหญ่ที่มีกำลังซื้อปานกลาง-สูงรวมกว่า ๓๕๐ ล้านคน

ในแง่การส่งออกของไทยไปอินเดียแม้จะมีมูลค่าต่ำกว่าญี่ปุ่นและจีน แต่อัตราการเติบโตในระยะ ๓ ปีที่ผ่านมา มีอัตราเฉลี่ยสูงถึงร้อยละ ๔๔ ต่อปี ในช่วงมกราคม-ตุลาคม ๒๕๕๑ ไทยส่งออกไปอินเดียรวม ๒,๘๖๗.๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยไทยเกินดุลการค้า ๕๐๗.๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ จึงเป็นตลาดใหม่ที่ไทยควรให้ความสนใจเพื่อลดความผันผวนทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในตลาดส่งออกหลักของไทย เช่น สหรัฐอเมริกา และยุโรป

๓.๒ เนื่องจากอินเดียมีระดับอัตราภาษีนำเข้าและมาตรการกีดกันสูงกว่าอาเซียน ดังนั้น การลงนามความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและอินเดียนับว่ามีความสำคัญในการเพิ่มพูนโอกาสเข้าสู่ตลาดอินเดียโดยการลด/ ยกเลิกภาษีนำเข้า และอุปสรรคทางการค้า

นอกจากนี้ ยังเป็นการรักษาศักยภาพในการส่งออกสินค้าของไทยไปยังอินเดีย เนื่องจากสินค้าไทยในตลาดอินเดีย เช่น เครื่องใช้ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ เม็ดพลาสติก และชิ้นส่วนยานยนต์ มีการแข่งขันสูงทั้งจากจีน และประเทศสมาชิกอาเซียนเอง ประกอบกับอินเดียมีความตกลงการค้าเสรีและกำลังเจรจากับหลายประเทศ เช่น สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น และออสเตรเลีย เป็นต้น

๓.๓ การลงนามความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าฯ จะเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการส่งเสริมการค้าและการลงทุนระหว่างกัน ด้วยการสร้างกลไกการค้าและการระงับข้อพิพาทที่อยู่บนพื้นฐานเดียวกัน ซึ่งทำให้สามารถคาดการณ์ได้และสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ประกอบการและนักลงทุน รวมทั้งเป็นการสนับสนุนการรวมตัวทางเศรษฐกิจภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียนบวกหก (CEPEA โดยรวมจีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และอินเดีย) ซึ่งเป็นเป้าหมายร่วมกันของอาเซียน

๓.๔ การลดภาษีของไทยอาจทำให้มีการนำเข้าสินค้าจากอินเดียเพิ่มขึ้น เช่น เคมีภัณฑ์ ด้ายและเส้นใย ด้วงยาและผลิตภัณฑ์ยา เครื่องมือทำด้วยโลหะ เป็นต้น ถึงแม้ว่าการลดภาษีนำเข้าของสินค้าเหล่านี้จะช่วยลดต้นทุนการผลิตสินค้าต่อเนื่องก็ตาม โดยไทยจะลดภาษีอย่างค่อยเป็นค่อยไปเพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมมีเวลาในการปรับตัวและบางรายการจะไม่ลดภาษีให้เหลือร้อยละ ๐

ส่วนสินค้านำเข้าที่คาดว่าจะอาจมีผลกระทบมาก ไทยจะไม่ลดภาษีของสินค้านำเข้าหลายรายการสำคัญ เช่น นมและผลิตภัณฑ์ เนื้อโคกระบือแช่เย็นแช่แข็ง หอม กระเทียม ชา กาแฟ ข้าว ไขมันและผลิตภัณฑ์ เหล็กและผลิตภัณฑ์ และยานยนต์และชิ้นส่วนประกอบ เป็นต้น

กระทรวงพาณิชย์

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

มกราคม ๒๕๕๒

ความสัมพันธ์เศรษฐกิจอาเซียน-อินเดีย*

ด้านเหรียญสหรัฐฯ

	อาเซียน 10*	ไทย*	อินเดีย
การค้ารวม	23,000.6	2,805.6	3,406.9
การส่งออก	15,048.3	1,529.7	1,803.6
การนำเข้า	7,952.3	1,275.9	1,603.3
ดุลการค้า	7,096.0	253.8	200.3
FDI	305.9	27.44	70.41
การท่องเที่ยว (ล้านคน)	1.24	0.35	0.32

ข้อเท็จจริง

- ต.ค. 2546 ลงนามกรอบความตกลงว่าด้วยการจัดตั้ง FTA
- จัดทำข้อตกลงการเปิดเสรีการค้าสินค้า บริการ และการลงทุน
- ขยายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สุลกากร

เป้าหมาย

สินค้า

- ลดภาษีสินค้าส่วนใหญ่เป็น 0% ภายในปี 2554
- อำนวยความสะดวกทางการค้า
- ลดมาตรการกีดกันการค้า

บริการและการลงทุน

- เปิดเสรีสาขาที่มีความพร้อมก่อน
- อำนวยความสะดวกในการลงทุนระหว่างกัน

* ที่มา: ชนะ กณารัตนคิลก., "ความตกลงเสรีอาเซียน-อินเดีย". กรมเจรจาการค้า กระทรวงพาณิชย์. ตุลาคม ๒๕๕๑

การเปิดตลาดสินค้าของไทย (1)

ตัวอย่างสินค้าที่ยกเลิกภาษี

น้ำมันหอยดิบ น้ำมันเบรค	0-20%	2555/ 2558	สบู่และผงซักฟอก	5-10%	2555
เคมีภัณฑ์	0-5%	2555	เฟอร์นิเจอร์และ ส่วนประกอบ	10-20%	2555/ 2558
เพชรพลอย อัญมณี	0-1%	2555	อุปกรณ์ทัศนศาสตร์	5-20%	2555
ทองแดงบริสุทธิ์	1%	2558	กระปุกเกียร์	30%	2555
สารกำจัดแมลง	20%	2555/ 2558	ผ้าฝ้ายเพื่อการทอ	5%	2555
เมล็ดพืชผัก	5-30%	2555/ 2558	ผลิตภัณฑ์ทำจากพลาสติก	5-30	2555
ยานพาหนะอะไหล่รถยนต์	0-30%	2555/ 2558	ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์	1-20%	2555
ปลา (แช่แข็ง หูนา หีสด)	5%	2555	โซลันและน้ำมันพืช	5%	2555

สินค้านี้มีอัตราภาษีเป็น0%อยู่แล้ว 998 รายการ (41%ของมูลค่านำเข้าจากอินเดีย)

การเปิดตลาดสินค้าของไทย (2)

ตัวอย่างสินค้าลดภาษีเป็น5% ปี2558

ตัวอย่างสินค้าไม่ลดภาษี

สินค้า	ภาษี	สินค้า	ภาษี
แป้งข้าวฟ่างอื่นๆ	30%	เมล็ดธัญพืชชนิดอื่นเช่นข้าวเจ้า	50%
เมล็ดพืชผัก	5-30%	สารเคมี	5-30%
ผลิตภัณฑ์พลาสติก	11.25-15%	สารกัมมันตรังสี	40-50%
ยานพาหนะ	5-30%	เครื่องใช้ไฟฟ้า	5-30%
เครื่องใช้บรรจุค เซรามิก	30%	โลหะ	5-40%
ผลิตภัณฑ์จากสัตว์	5%	เครื่องใช้ไฟฟ้า	5-30%
กระปุกเกียร์	10%	เหล็ก และผลิตภัณฑ์	7.5%
เครื่องใช้ไฟฟ้า	5-30%		
รถยนต์	10-20%	เครื่องใช้ไฟฟ้าทำด้วยโลหะ (MCP 25%)	50%
เครื่องใช้ไฟฟ้า	5-30%	เครื่องใช้ไฟฟ้าทำด้วยโลหะ (MCP 25%)	50%
เศษเหล็ก	10%	รถจักรยาน	30%

การเปิดตลาดสินค้าของอินเดีย (1)

ตัวอย่างสินค้าที่ยกเลิกภาษี

สินค้า	ภาษีนำเข้า	ปีงบประมาณ 2558	สินค้า	ภาษีนำเข้า	ปีงบประมาณ 2558
ข้าวเปลือก	0%	2555	ข้าวเปลือก	0%	2555
ข้าวสาร	0%	2555	ข้าวสาร	0%	2555
ข้าวเหนียว	10%	2558	ข้าวเหนียว	10%	2555/ 2558
ข้าวกล้อง	10%	2558	ข้าวกล้อง	10%	2555/ 2558
ข้าวกล้องงอก	10%	2558	ข้าวกล้องงอก	7.5, 10%	2555/ 2558
ข้าวกล้องหุงสุก	10%	2558	ข้าวกล้องหุงสุก	5, 10%	2555/ 2558
ผลิตภัณฑ์จากข้าว	7.5, 10%	2555/ 2558	ผลิตภัณฑ์จากข้าว	5, 7.5, 10%	2555

สินค้านี้ลดเป็น 0 % ภายใต้ EHS ไทย-อินเดีย
 1 ณ วันที่ 31 ธ.ค.

การเปิดตลาดสินค้าของอินเดีย (2)

ตัวอย่างสินค้าลดภาษีเป็น 5% ปี 2558

ตัวอย่างสินค้าไม่ลดภาษี

เครื่องปรับอากาศ	10%	ตู้เย็น	30-100%
เครื่องใช้ไฟฟ้า	7.5%	เครื่องใช้ไฟฟ้า	5, 7.5%
เครื่องใช้ไฟฟ้าชนิดอื่น	10%	เครื่องใช้ไฟฟ้าชนิดอื่น	10%
เครื่องใช้ไฟฟ้าชนิดอื่น	7.5%	เครื่องใช้ไฟฟ้าชนิดอื่น	7.5%
เครื่องใช้ไฟฟ้าชนิดอื่น	10%	เครื่องใช้ไฟฟ้าชนิดอื่น	60%
เครื่องใช้ไฟฟ้าชนิดอื่น	7.5%	เครื่องใช้ไฟฟ้าชนิดอื่น	70%

ความสัมพันธ์ระหว่างอินเดีย-ไทย*

ข้อมูลทั่วไปอินเดีย

ที่ตั้ง	ตั้งอยู่ในอนุทวีปเอเชียใต้ ทิศเหนือติดจีน เนปาล และภูฏาน ทิศตะวันตกเฉียงเหนือติดปากีสถาน ทิศตะวันตกติดทะเลอาหรับ ทิศตะวันตกเฉียงใต้และตะวันออกเฉียงใต้ติดมหาสมุทรอินเดีย ทิศตะวันออกเฉียงเหนือติดพม่าและทิศตะวันออกติดบังกลาเทศ ภูมิประเทศมีความหลากหลาย จากเทือกเขาหิมาลัยทางเหนือ ทะเลทรายทางตะวันตกเฉียงเหนือ จรดที่ราบสูงทางตอนใต้ของประเทศ มีกลุ่มแม่น้ำสำคัญ ๆ ได้แก่ แม่น้ำสินธุ แม่น้ำคงคา และแม่น้ำพรหมบุตร มีชายฝั่งยาว ๗,๕๑๗ กิโลเมตร
พื้นที่	๓,๒๘๗,๕๕๐ ตารางกิโลเมตร (ใหญ่เป็นอันดับ ๗ ของโลก)
เมืองหลวง	กรุงนิวเดลี (New Delhi)
เมืองสำคัญ	มุมไบ เป็นศูนย์กลางการค้า การเงิน และการคมนาคม เป็นเมืองท่าสำคัญ และเป็นแหล่งผลิตภาพยนตร์ฮินดีที่ใหญ่ที่สุด กัลกัตตา เป็นเมืองหลวงเก่าของอินเดีย เมืองท่าสำคัญ และเป็นเมืองใหญ่อันดับ ๒ เจนไน เป็นศูนย์กลางธุรกิจในภาคใต้ของอินเดีย และศูนย์อุตสาหกรรมรถยนต์ บังคาลอร์ เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ อิเล็กทรอนิกส์ การบิน และอวกาศ
ภูมิอากาศ	มีสภาพภูมิอากาศแตกต่างกันอย่างมาก ตอนเหนืออยู่ในเขตหนาว ส่วนตอนใต้อยู่ในเขตร้อน อุณหภูมิเฉลี่ยในที่ราบช่วงฤดูร้อนประมาณ ๓๕C และในฤดูหนาวประมาณ ๑๐C มรสุมจะเข้าระหว่างเดือนมิถุนายน - สิงหาคม

* ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ศูนย์บริการข้อมูลธุรกิจไทยในอินเดีย.[ออนไลน์].สืบค้นจาก

http://www.thaicindia.org.in/thai_india/sum.html สืบค้นเมื่อ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๒

ชนะ คณารัตนศิลป์, “ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย”.กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. ๖ ตุลาคม

๒๕๕๑

ประชากร	๑.๑๓ พันล้านคน (มากเป็นอันดับ ๒ ของโลก)
เชื้อชาติ	อินโด-อารยันร้อยละ ๗๒ คราวีเดียนร้อยละ ๒๕ มองโกลอยด์และอื่นๆ ร้อยละ ๓
ภาษา	ภาษาฮินดีเป็นภาษาที่ใช้โดยประชาชนส่วนใหญ่ (เป็นภาษาแม่ของประชาชนร้อยละ ๓๐) ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้ในวงราชการและธุรกิจ นอกจากนี้ ยังมีภาษาทางการที่ใช้กันมากอีก ๑๔ ภาษา อาทิ อูรดู เตะดู เบงกาลี ทมิฬ และปัญจาบี รวมทั้งภาษาท้องถิ่นอีกนับร้อยภาษา
ศาสนา	ฮินดู ร้อยละ ๘๑.๓ มุสลิม ร้อยละ ๑๒ คริสต์ ร้อยละ ๒.๓ ซิกข์ ร้อยละ ๑.๕ อื่นๆ (พุทธและเชน) ร้อยละ ๒.๕
หน่วยเงินตรา	รูปีอินเดีย (Indian Rupee) อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย ๑ ดอลลาร์สหรัฐ เท่ากับ ๔๓.๒๔ รูปี (ก.ค. ๒๕๕๑)
อัตราการรู้หนังสือ	ร้อยละ ๖๑ (ชาย ร้อยละ ๗๓.๔ หญิง ร้อยละ ๔๘.๗) (ปี ๒๕๔๔)
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ	๑.๐๘ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ (ปี ๒๕๕๐)
การขยายตัวทางเศรษฐกิจ	ร้อยละ ๘.๗ (ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๑)
สินค้าส่งออก	ผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม อัญมณีและเครื่องประดับ สิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป เครื่องจักร เวชภัณฑ์ สารเคมี เครื่องหนัง
สินค้านำเข้า	น้ำมันดิบ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องจักร อัญมณี สินแร่โลหะและโลหะ ปุ๋ย สารเคมี
วันสำคัญ	วันชาติ (Republic Day) วันที่ ๒๖ มกราคม วันเอกราช (Independence Day) วันที่ ๑๕ สิงหาคม
ระบอบการเมือง	ประชาธิปไตยระบบรัฐสภา (Parliamentary Democracy)
ระบบการปกครอง	สาธารณรัฐ (Federal Republic) แบ่งอำนาจการปกครองเป็น ๒๘ รัฐ และดินแดนสหภาพ (Union Territories) อีก ๗ แห่ง แยกศาสนาออกจากการเมือง (secular state)
ประมุขของรัฐ	นาง Pratibha Devisingh Patil ดำรงตำแหน่งประธานาธิบดี เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐

ประธานวุฒิสภา (ราชยสภา)	นาย Mohammad Hamid Ansari รองประธานาธิบดี ทำหน้าที่ประธาน (วุฒิสภาโดยตำแหน่ง (Chairman of Rajya Sabha) เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๐
ประธานสภา ผู้แทนราษฎร (โลกสภา)	นาย Somnath Chatterjee (Speaker of Lok Sabha) เข้ารับตำแหน่งเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๗
นายกรัฐมนตรี	นาย Manmohan Singh เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๗
รัฐมนตรีต่างประเทศ	นาย Pranab Mukherjee เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๕
รัฐมนตรีคลัง	นาย P. Chidambaram เข้ารับตำแหน่งเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๗
รัฐมนตรีพาณิชย์	นาย Kamal Nath เข้ารับตำแหน่งเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๗

การเมืองการปกครองอินเดีย

๑. อำนาจอธิปไตยส่วนกลาง

รัฐบาลกลางดำเนินการเรื่องการป้องกันประเทศ การต่างประเทศ การรถไฟ การบิน และการคมนาคมอื่นๆด้านการเงินกฎหมายอาญา ฯลฯ

- ฝ่ายนิติบัญญัติ ประกอบด้วย ๒ สภา คือ ราชยสภา (Rajya Sabha) หรือวุฒิสภาและโลกสภา (Lok Sabha) หรือสภาผู้แทนราษฎร การตรากฎหมายต่างๆ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากทั้งสองสภา รัฐธรรมนูญบัญญัติให้ราชยสภามีสมาชิก ๒๕๐ คน ปัจจุบันมีสมาชิก ๒๔๕ คน โดย ๑๒ คน เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่างๆ ที่ได้รับการแต่งตั้งจากประธานาธิบดีทุกๆ ๒ ปี และอีก ๒๓๓ คน มาจากการเลือกตั้งทางอ้อมโดยสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ (Legislative Assembly) หรือวิธานสภา เป็นผู้เลือก ถือเป็นตัวแทนของรัฐและดินแดนสหภาพ โลกสภามีสมาชิก ๕๔๕ คน โดย ๕๔๓ คน มาจากการเลือกตั้งโดยตรง (๕๓๐ คน มาจากแต่ละรัฐ ๑๓ คน มาจากดินแดนสหภาพ) และอีก ๒ คน มาจากการคัดเลือกของประธานาธิบดีจากชุมชนชาวพิวชาว (Anglo-Community) ในประเทศ สมาชิกโลกสภามีวาระคราวละ ๕ ปีเว้นเสียแต่จะมีการยุบสภา

- ฝ่ายบริหาร

ประธานาธิบดี เป็นประมุขของรัฐ และเป็นหัวหน้าคณะผู้บริหาร (Head of Executives of the Union) ซึ่งประกอบด้วยรองประธานาธิบดี นายกรัฐมนตรี และคณะรัฐบาล ประธานาธิบดีได้รับการเลือกตั้งทางอ้อมจากผู้แทนของทั้ง ๒ สภา รวมทั้งสภานิติบัญญัติของแต่ละรัฐดำรงตำแหน่งคราวละ ๕ ปีและสามารถลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นวาระที่ ๒ ได้

รองประธานาธิบดี ได้รับการเลือกตั้งทางอ้อมจากผู้แทนของทั้ง ๒ สภา ดำรงตำแหน่งคราวละ ๕ ปี และเป็นประธานราชสภาโดยตำแหน่ง

นายกรัฐมนตรี เป็นผู้มีอำนาจในการบริหารอย่างแท้จริง ดำรงตำแหน่งคราวละ ๕ ปี ได้รับการแต่งตั้งโดยตรงจากประธานาธิบดี เป็นหัวหน้าคณะรัฐมนตรี (Council of Ministers) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยประธานาธิบดี โดยการเสนอแนะของนายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรีประกอบด้วย รัฐมนตรี (Ministers) รัฐมนตรีที่ขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี (Ministers of State - Independent Charge) และรัฐมนตรีช่วยว่าการ (Ministers of State) คณะรัฐมนตรีรายงานโดยตรงต่อโลกสภา

-ฝ่ายตุลาการ อำนาจตุลาการเป็นอำนาจอิสระ ไม่ขึ้นกับฝ่ายบริหาร มีหน้าที่ปกป้องและตีความรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกา (Supreme Court) เป็นศาลสูงสุดของประเทศ ผู้พิพากษาประจำศาลฎีกา มีจำนวนไม่เกิน ๒๕ คน แต่งตั้งโดยประธานาธิบดี ในระดับรัฐ มีศาลสูง (High Court) ของตนเองเป็นศาลสูงสุดของแต่ละรัฐ รองลงมาเป็นศาลย่อย (Subordinate Courts) ซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละรัฐ

๒. อำนาจบริหารระดับรัฐ

รัฐธรรมนูญอินเดียแบ่งแยกอำนาจระหว่างรัฐบาลกลาง (Government of India) และรัฐบาลมลรัฐ (State Government) อย่างชัดเจน รัฐบาลมลรัฐมีอำนาจในการรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษากฎหมายการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรมของมลรัฐ

โครงสร้างของฝ่ายบริหารในแต่ละมลรัฐ ประกอบด้วย ผู้ว่าการรัฐ (Governor) เป็นประมุขของรัฐ ได้รับการแต่งตั้งโดยตรงจากประธานาธิบดี (ตามข้อเสนอแนะของพรรคการเมืองที่เป็นพรรครัฐบาล) มีอำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งถอดถอนมุขมนตรีและคณะรัฐมนตรีประจำรัฐ แต่งตั้งอัยการประจำรัฐ เรียกประชุมและยุบสภานิติบัญญัติแห่งรัฐให้ความเห็นชอบและยับยั้งร่างกฎหมายของรัฐมีอำนาจลดโทษและให้อภัยโทษ

รัฐบาลแห่งรัฐ (State Government) ประกอบด้วยมุขมนตรี (Chief Minister) เป็นหัวหน้าและเป็นผู้ใช้อำนาจบริหารภายในรัฐ และคณะรัฐมนตรีประจำรัฐ (State Ministers) ทั้งนี้ รัฐบาลแห่งรัฐจะมาจากพรรคการเมืองที่สามารถจัดตั้งรัฐบาลภายหลังการเลือกตั้งภายในรัฐ หรือได้รับการแต่งตั้งจากสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ

เศรษฐกิจอินเดีย

๑. ภาพรวม

- อินเดียมีการพัฒนาทางเศรษฐกิจรุดหน้าอย่างรวดเร็วและต่อเนื่องในช่วง ๔ ปีที่ผ่านมา โดยมีอัตราการเติบโตของ GDP เฉลี่ยประมาณร้อยละ ๘ ต่อปี

- มีขนาดเศรษฐกิจเป็นอันดับ ๓ ในเอเชียรองจากญี่ปุ่นและจีน และเป็นอันดับที่ ๑๒ ของโลก
- ตัวจักรสำคัญในการขับเคลื่อนการเติบโตของเศรษฐกิจ คือ ภาคบริการ เช่น อุตสาหกรรม IT โทรคมนาคม การขนส่ง การท่องเที่ยวและการโรงแรม เป็นต้น ถือเป็นสัดส่วนร้อยละ ๕๕ ของ GDP

- ตลาดผู้บริโภคที่มีขนาดใหญ่และขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกปี การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน และภาคการส่งออกที่มีปริมาณสูงขึ้น (คาดว่าจะมีมูลค่าถึง ๒๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในปีนี้) ตลอดจนการลงทุนและการออมทรัพย์ภายในที่สูงอันเป็นพื้นฐานสำคัญต่อเสถียรภาพทางการเงิน เป็นปัจจัยหลักในการผลักดันการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม อินเดียนั้นต้องพึ่งพาการนำเข้าพลังงาน โดยเฉพาะน้ำมันดิบจากต่างประเทศเป็นจำนวนมากเพื่อใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจ

- นักลงทุนและบริษัทต่างชาติให้ความสนใจกับการเติบโตทางเศรษฐกิจและนโยบายเปิดเสรีทางการค้าของอินเดียอย่างมาก ดังที่มีเงินทุนจากต่างประเทศ (FDI) ไหลเข้าถึง ๒๕ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ภายในปีนี้ โดยบริษัทยักษ์ใหญ่หรือธุรกิจสำคัญๆ ของต่างชาติ ต่างมียุทธศาสตร์ที่จะเจาะตลาดอินเดีย โดยเฉพาะในสาขาการค้าปลีก ขณะเดียวกัน ภาคเอกชนอินเดีย ก็ได้ลงทุนและควบซื้อกิจการในต่างประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมเหล็ก

- จากการที่เศรษฐกิจของอินเดียมีความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลกมากขึ้น ดังนั้น ปัจจัยภายนอกจึงส่งผลกระทบต่ออินเดียอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ภาวะถดถอยของเศรษฐกิจสหรัฐ วิกฤติด้านราคาอาหารและเชื้อเพลิงในตลาดโลกที่พุ่งสูงขึ้นได้สร้างแรงกดดันต่อสภาวะเงินเฟ้อในประเทศที่กลายเป็นปัญหาทางสังคมและการเมืองที่รัฐบาลจะต้องเร่งแก้ไขต่อไป

๒. ปัญหา/อุปสรรค

- อุปสรรคหลักที่ถ่วงการเติบโตทางเศรษฐกิจ คือ ๑) โครงสร้างพื้นฐาน ไม่ว่าจะเป็นถนน ไฟฟ้า และสาธารณูปโภคอื่นๆ ๒) การขาดแคลนพลังงาน ๓) ความล่าช้าในการผ่อนคลายนโยบายการค้าการลงทุนและ ๔) ผลผลิตภาคเกษตรที่ต่ำ

- สภาวะเงินเฟ้อ โดยอัตราเงินเฟ้อ ณ วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๑ สูงถึงร้อยละ ๑๑.๖๒ ซึ่งสูงสุดในรอบ ๑๓ ปี รัฐบาลจึงได้ออกมาตรการเพื่อควบคุมระดับอัตราเงินเฟ้อ และคงราคาสินค้าบริโภคที่จำเป็น เช่น การให้เงินอุดหนุน (subsidize) ราคาเชื้อเพลิงสำหรับปรุงอาหาร การห้ามส่งออกข้าวประเภท non-basmati และถั่วประเภทต่างๆ การลดอัตราภาษีนำเข้าสำหรับสินค้าอาหารหลัก อาทิ น้ำมันปรุงอาหาร เนย และข้าวโพด และการขายสินค้าอาหารที่จำเป็นในราคาต่ำผ่านระบบจัดสรรของรัฐ (Public Distribution System) เป็นต้น สำหรับมาตรการทางการเงินธนาคารแห่งชาติได้ประกาศปรับเพิ่มอัตราเงินสำรองของธนาคารพาณิชย์ (cash reserve ratio) แทนการเพิ่มอัตราดอกเบี้ย โดยปรับเพิ่มเป็นร้อยละ ๘.๒๕ และมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ที่ผ่านมา

๓.แนวโน้ม

๓.๑สถานะเงินเฟ้อ

ปัจจุบัน มาตรการแก้ไขปัญหาเงินเฟ้อของรัฐบาลมีผลในระยะสั้น และพยายามที่จะลดอัตราเงินเฟ้อให้อยู่ในระดับร้อยละ ๕ - ๕.๕ อย่างไรก็ตาม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมของอินเดีย (Planning Commission) ได้ประเมินว่า สถานะเงินเฟ้อจะบรรเทาลงและราคาอาหารและเชื้อเพลิงจะมีเสถียรภาพมากขึ้นภายในเดือนกันยายน ศกนี้ โดยตั้งเป้าหมายที่จะลดอัตราเงินเฟ้อให้เหลือเพียงร้อยละ๓ในระยะยาว

๓.๒ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจ

๓.๒.๑ เศรษฐกิจของอินเดียน่าจะยังมีการขยายตัวในระดับที่ดี แม้จะได้รับผลกระทบจากปัจจัยภายนอก และผลผลิตภาคอุตสาหกรรมที่ชะลอตัว แต่การลงทุน การใช้จ่ายและการบริโภคภายในประเทศจะช่วยพยุงเศรษฐกิจได้ ประกอบกับนักลงทุนต่างชาติยังมีความเชื่อมั่นในเศรษฐกิจของอินเดีย และตลาดหุ้นอินเดียก็ยังเป็นที่ดึงดูดของตลาดทุนทั่วโลก ซึ่งจะส่งผลให้มีเงินทุนไหลเข้าประเทศอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น มีแนวโน้มว่า มูลค่าการลงทุนจากต่างชาติ การส่งออก และเงินทุนสำรองต่างประเทศจะเพิ่มสูงขึ้น และอินเดียยังคงมีตลาดเงินทุนที่แข็งแกร่ง จึงคาดว่า ปีนี้ การเติบโตของGDPจะยังอยู่ในระดับร้อยละ๘

๓.๒.๒มาตรการเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ

- ตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ รัฐบาลได้เน้นไปที่โครงการลงทุนภาครัฐได้กำหนดเงินลงทุนด้านสาธารณูปโภคไว้ที่๔.๒ล้านล้านบาท(ประมาณ๑แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ)
- โครงการประกันการจัดหางานให้กับคนยากจน โดยรัฐบาลจะรับประกันการว่าจ้างงานจำนวน๑๐๐วันต่อปี
- อินเดียมีนโยบายการคงอัตราดอกเบี้ยไว้ในระดับต่ำ โดยธนาคารกลางได้รักษาอัตราดอกเบี้ยไว้ให้อยู่ในระดับต่ำเฉลี่ยร้อยละ ๖ เพื่อช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจให้เกิดการใช้จ่ายและลงทุนมากขึ้น

ดัชนีสำคัญทางเศรษฐกิจ

หน่วยเงินตรา	รูปีอินเดีย (Indian Rupee) ๑ รูปี = ๑๐๐ ไพซ่า (Paisa)
อัตราแลกเปลี่ยน (ก.ค. ๒๕๕๑)	๑ดอลลาร์สหรัฐ=๔๓.๒๔รูปี ๑ บาท = ๐.๔๐ รูปี
ปีงบประมาณ	๑ เมษายน - ๓๐ มีนาคม

นโยบายด้านเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน

- อนุรักษ์ ปกป้อง และส่งเสริมความสมัครสมานสามัคคี และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของสังคม
- รักษาความยั่งยืนและเสถียรภาพของอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูง โดยให้การเติบโตครอบคลุมทุกภาคส่วนของสังคม (inclusive growth)
- เร่งพัฒนาภาคเกษตรและสังคม และปรับปรุงประสิทธิภาพของรัฐบาลในการแทรกแซงในเรื่องที่เป็นประเด็นสำคัญทางสังคม เช่น การศึกษา สาธารณสุข และปัญหาความยากจน
- ส่งเสริมการมีวินัยทางการเงินและการลงทุน
- ส่งเสริมบทบาทของสตรี ทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา และกฎหมาย
- ให้โอกาสอย่างเท่าเทียม โดยเฉพาะการศึกษาและการจ้างงาน แก่ชาวอินเดีย วรรณะต่ำและชนกลุ่มน้อย
- ส่งเสริมบทบาทภาคเอกชน นักวิทยาศาสตร์ วิศวกร และวิชาชีพอื่นๆ ซึ่งจะเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญของสังคม

ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-อินเดีย

ด้านการทูต

ไทยสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตกับอินเดีย เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๔๕๐ โดยในระยะแรกอยู่ในระดับอัครราชทูต และต่อมาได้ยกระดับขึ้นเป็นระดับเอกอัครราชทูต เมื่อวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๔๕๔ ขณะนี้ไทยมีสถานเอกอัครราชทูตตั้งอยู่ที่กรุงนิวเดลี และมีสถานกงสุลใหญ่อีก ๓ แห่ง ที่เมืองกัลกัตตา เมืองมุมไบ และเมืองเจนไน ส่วนอินเดียมีสถานเอกอัครราชทูตที่กรุงเทพฯ และมีสถานกงสุลใหญ่ที่เชียงใหม่และสงขลา

ด้านการเมือง

- ในช่วงสงครามเย็นและสงครามกัมพูชา ความสัมพันธ์ไทย-อินเดีย ค่อนข้างห่างเหิน เนื่องจากไทยเห็นว่า อินเดีย (ภายใต้การนำของนางอินทรา คานธี) มีความใกล้ชิดกับสหภาพโซเวียต และรับรองรัฐบาลเอง สัมริน ในขณะที่ไทยเป็นสมาชิกสนธิสัญญาป้องกันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Southeast Asian Treaty Organization – SEATO) ซึ่งอินเดียเห็นว่า ไทยมีความใกล้ชิดกับสหรัฐฯ และเป็นพันธมิตรกับปากีสถานจึงมีความไม่ไว้วางใจต่อกันและกัน

- อย่างไรก็ตามก็ดี ความสัมพันธ์ ไทย-อินเดีย ใกล้ชิดขึ้นในปลายทศวรรษที่ ๑๙๘๐ เมื่ออินเดีย เริ่มดำเนินนโยบายเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในปี ๒๕๓๔ และดำเนินนโยบายมองตะวันออก (Look East Policy) ที่ให้ความสำคัญกับประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชียตะวันออกมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายมองตะวันตก (Look West Policy) ของไทย ที่ให้ความสำคัญกับภูมิภาคเอเชียใต้ ตะวันออกกลางและแอฟริกา ความสัมพันธ์ของทั้งสองประเทศจึงพัฒนาไปในทางที่ดีขึ้น และสามารถพัฒนาความร่วมมือด้านต่างๆ ระหว่างกันได้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรม เช่น การลงนามกรอบความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งเขตการค้าเสรีไทย-อินเดียเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๔๖

- กลไกความร่วมมือทวิภาคีที่สำคัญ คือ คณะกรรมาธิการร่วมเพื่อความร่วมมือทวิภาคี (Joint Commission for Bilateral Cooperation) ซึ่งจัดตั้งเมื่อปี ๒๕๓๒ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศเป็นประธาน มีการประชุมแล้ว ๕ ครั้ง ไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมครั้งที่ ๕ ที่กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๔ กันยายน ๒๕๕๐

- นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายยังได้ตกลงจัดตั้งคณะทำงานร่วม (Joint Working Group – JWG) ระดับอธิบดี โดยจัดตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๔๘ เพื่อร่วมกันติดตามผลการดำเนินการในสาขาความร่วมมือต่างๆ ทุกสาขา โดยไทยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะทำงานร่วมครั้งแรกที่กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๐ มกราคม ๒๕๔๙

ด้านความมั่นคง

- ไทยและอินเดียมีความร่วมมือด้านความมั่นคงในกรอบคณะทำงานร่วมด้านความมั่นคง ไทย-อินเดีย (Thailand-India Joint Working Group on Security) ฝ่ายไทยมีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหัวหน้าคณะ ฝ่ายอินเดียมีปลัดกระทรวงการต่างประเทศซึ่งรับผิดชอบงานด้านความมั่นคงเป็นหัวหน้าคณะ มีการประชุมกันแล้ว ๔ ครั้ง เมื่อเดือนพฤษภาคม ธันวาคม ๒๕๔๖ สิงหาคม ๒๕๔๗ และตุลาคม ๒๕๔๘ ล่าสุด ไทยเป็นเจ้าภาพการประชุมครั้งที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๘ - ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

- ประเด็นที่ทั้งสองฝ่ายให้ความสำคัญ คือ การต่อต้านการก่อการร้าย การแก้ไขปัญหา ยาเสพติด การแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย และความร่วมมือด้านการทหาร อาทิ การจัดตั้งกองเรือลาดตระเวนร่วม และความร่วมมือทางเทคโนโลยีการทหาร ตลอดจนการแลกเปลี่ยนข่าวกรองเกี่ยวกับสถานการณ์ความมั่นคงระดับภูมิภาคและระดับโลก

ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ไทยและอินเดียได้ร่วมลงนามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือว่าด้วยวิทยาศาสตร์ วิชาการ และสิ่งแวดล้อม และการถ่ายทอดเทคโนโลยี เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ ณ กรุงนิวเดลี และได้จัดการประชุมคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ไทย-อินเดีย ครั้งที่ ๑ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ที่กรุงเทพฯ ล่าสุด การประชุมคณะกรรมการร่วมครั้งที่ ๒ จัดขึ้นเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๘ ที่กรุงนิวเดลี ภายใต้อาณัติของคณะกรรมาธิการความร่วมมือ ส่งเสริมความร่วมมือ เช่น การร่วมวิจัยและพัฒนา การฝึกอบรม และการศึกษาดูงาน ในสาขาต่างๆ เช่น เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีอวกาศ เทคโนโลยีสารสนเทศ มาตรฐาน มาตรฐานวิชาชีพและผลิตภัณฑ์ยาง เป็นต้น นอกจากนี้ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ได้คัดเลือกผู้รับทุนเยาวชนไทย จำนวน ๑๐๐ คน ไปฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ณ Infosys Leadership Institute (ILI) เมืองไมเซอร์ เป็นประจำ โดยบริษัท Infosys สนับสนุนค่าที่พักค่าอาหาร ค่าเดินทางในประเทศอินเดีย และค่าทัศนศึกษา

ด้านการท่องเที่ยว

ตลาดนักท่องเที่ยวอินเดียเป็นตลาดที่สำคัญที่สุดในภูมิภาคเอเชียใต้ โดยเป็นตลาดใหญ่อันดับที่ ๑๔ เมื่อเทียบกับตลาดขาเข้าจากประเทศอื่นๆ ของไทย และมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ ๓.๔๓ ชาวอินเดียนิยมมาท่องเที่ยวที่ไทยเป็นอันดับ ๒ รองจากสิงคโปร์ โดยในปี ๒๕๕๐ (มกราคม - พฤศจิกายน) มีจำนวน ๔๘๘,๗๐๔ คน ไทยส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวอินเดียมาไทย โดยเน้นนักท่องเที่ยวตลาดบน ซึ่งมีจำนวนกว่า ๑๐๐ ล้านคน และมีเป้าหมายให้มาใช้บริการด้านสุขภาพ การพักผ่อนหย่อนใจ ธุรกิจ/การประชุมสัมมนา สำหรับนักท่องเที่ยวไทยที่เดินทางไปอินเดียมีประมาณ ๓๐,๐๐๐ คนต่อปี ส่วนใหญ่เพื่อไปเยี่ยมชมสังฆนิกายสถาน หรือเพื่อการศึกษา

ด้านการบิน

- เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๔๖ อดีตนายกรัฐมนตรีนครอินเดียน (นาย Vajpayee) ประกาศว่าจะดำเนินนโยบายเปิดน่านฟ้าเสรี (Open Skies Policy) โดยอินเดียให้สิทธิไทยบินไปกรุงนิวเดลี กัลกัตตา เจนไน มุมไบ ๗ เที่ยวบินต่อสัปดาห์ และให้บินไปเมืองท่องเที่ยวอีก ๑๘ เมืองในอินเดีย รวมทั้ง พุทธคยาและพาราณสี (เริ่มบินเมื่อตุลาคม ๒๕๔๘) โดยไม่จำกัดจำนวนเที่ยวบิน โดยมีเงื่อนไขคือไม่ให้ Fifth Freedom Rights (ในการบินต่อไปยังจุดอื่น) และให้สายการบินทำความตกลงทางพาณิชย์ (มิใช่ให้สิทธิบินเสรีโดยอัตโนมัติ) ในขณะที่ไทยให้สิทธิอินเดียบินมายังกรุงเทพฯ ภูเก็ต เชียงใหม่และเมืองอื่นๆ ได้๗วันต่อสัปดาห์

- ในการเจรจาการบินระหว่างวันที่ ๘ - ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ที่กรุงเทพฯ ไทยเจรจาได้

สิทธิความจุที่ประมาณ ๑๕,๐๐๐ ที่นั่ง/สัปดาห์ จากเดิม ๘,๖๐๖ ที่นั่ง/สัปดาห์ โดยเป็น quota ที่อินเดียจะทยอยให้ในระยะ ๓ ปี และไทยได้สิทธิบินไปเมืองไฮเดอราบาด ๓ เที่ยวบิน/สัปดาห์ ซึ่งมีผลบังคับใช้ในช่วง ตุลาคม ๒๕๔๕ - มีนาคม ๒๕๕๐ นอกจากนี้ยังสิทธิในการบินไปบังกลอร์และเจนไน ๗ เที่ยวบิน/สัปดาห์ จากเดิม ๕ เที่ยวบิน/สัปดาห์ และเพิ่มเที่ยวบินกรุงเทพฯ-นิวเดลี ๗ เที่ยวบิน ๑๔ เที่ยวบิน แต่ให้มีผลบังคับใช้ในเดือนมีนาคม ๒๕๕๑ - ตุลาคม ๒๕๕๒ ซึ่ง กรม. ได้มีมติอนุมัติผลการเจรจาดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๕

การเชื่อมโยงเครือข่ายคมนาคม

- ในปี ๒๕๔๔ นายกรัฐมนตรีไทยและอินเดียเห็นพ้องให้มีความร่วมมือไตรภาคีในการเชื่อมโยงถนนระหว่างไทย-พม่า-อินเดีย เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และการไปมาหาสู่ระหว่างประชาชน โดยเชื่อว่า การเชื่อมโยงเครือข่ายคมนาคมดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างภูมิภาคเอเชียใต้ เอเชียตะวันออกเฉียงใต้และอาเซียน ไทยและพม่าได้ลงนามสัญญาก่อสร้างเส้นทางระยะแรก ๑๘ กม. (แม่สอด-เมียวดี-เชิงเขาตะนาวศรี) เมื่อ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ และก่อสร้างแล้วเสร็จเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๔๕

- นอกจากนี้ ไทยและพม่าได้ลงนาม MOU เพื่อสำรวจเส้นทางและออกแบบเส้นทางระยะต่อจาก กม. ที่ ๑๘ ยาว ๔๐ กม. (เชิงเขาตะนาวศรี-กอกะเร็ก) โดยกรม. มีมติอนุมัติเมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ให้ความช่วยเหลือแบบให้เปล่า สำหรับการทำให้ feasibility study ทั้งนี้ ได้มีการประชุมคณะทำงานสามฝ่ายด้านเทคนิคและการเงินที่กรุงนิวเดลี ระหว่างวันที่ ๖ - ๗ กันยายน ๒๕๔๕ โดยตกลงให้ศึกษาความเป็นไปได้ในการหารายได้ (financial feasibility study) จากการก่อสร้างถนนทั้งสาย และไทยและอินเดียยืนยันข้อเสนอให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่พม่า

ด้านการศึกษา

ไทยได้ลงนามบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการศึกษาไทย-อินเดีย ในการเยือนอินเดียของนายกรัฐมนตรี เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๔๘ ซึ่งเป็นการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านการศึกษาร่วมกัน โดยครอบคลุมถึงการแลกเปลี่ยนการวิจัย ข้อมูลและเครื่องมือการสอน การแลกเปลี่ยนนักศึกษา นักวิชาการ คณาจารย์ระหว่างกัน การจัดสัมมนา การประชุมร่วมกัน การให้ทุนการศึกษา เป็นต้น ซึ่งจะยังประโยชน์ให้กับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของทั้งสองประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านสังคมและวัฒนธรรม

- ไทยกับอินเดียได้จัดทำความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านวัฒนธรรม เมื่อปี ๒๕๒๐ แต่ยังคงขาดการดำเนินการที่ต่อเนื่อง และไม่มีผลเป็นรูปธรรมชัดเจน ดังนั้น ในการประชุมคณะกรรมการความร่วมมือฯ ครั้งที่ ๔ เมื่อ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ฝ่ายไทยจึงได้เสนอให้มีการจัดทำ

แผนปฏิบัติการ (Plan of Action) เพื่อให้มีการแลกเปลี่ยนกิจกรรมในอันที่จะส่งเสริมความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรมและความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนกับประชาชน โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจนและมีผลอย่างเป็นรูปธรรม เนื่องจากความร่วมมือทางวัฒนธรรมจะเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้ประชาชนทั้งสองฝ่ายใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่ความร่วมมือในด้านอื่นๆ ต่อไป ขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่างการจัดทำแผนปฏิบัติการดังกล่าว

-สถานเอกอัครราชทูตอินเดียประจำประเทศไทยได้จัดตั้งศูนย์อินเดียศึกษาที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และศูนย์สันสกฤตศึกษาที่มหาวิทยาลัยศิลปากร

ด้านการค้าการลงทุน

๑.การค้า

- ตลาดใหญ่ เศรษฐกิจเติบโตอย่างรวดเร็วเฉลี่ยปีละ ๘% ผู้บริโภคมีกำลังซื้อระดับกลางกว่า ๓๐๐ ล้านคน และระดับสูง ๕๐ ล้านคน
- อินเดียเป็นคู่ค้าลำดับที่ ๑๗ ของไทย ๑.๖% ของมูลค่าการค้าทั้งหมดของไทย
- อินเดียเป็นตลาดส่งออกอันดับ ๑๕ ของไทย ขยายตัว ๔๗%(๑.๘%ของการส่งออกไทย-โลก)
- อินเดียเป็นแหล่งนำเข้าวัตถุดิบและสินค้าสำเร็จรูป (๑.๕% ของการนำเข้าไทย-โลก)
- ไทยและอินเดียได้ร่วมลงนามในกรอบความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๔๖ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ทางการค้าและช่วยขยายการค้าระหว่างกัน นอกจากนี้ เขตการค้าเสรียังจะดึงดูดการลงทุนจากต่างชาติด้วย การมีผลบังคับใช้มาตรการสินค้าเร่งรัดการลดภาษี (Early Harvest Scheme: EHS) ๘๒ รายการ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๔๗ ส่งผลให้มูลค่าการค้าไทย-อินเดียเพิ่มขึ้นอย่างมาก
- มีเป้าหมายที่จะเพิ่มมูลค่าการค้าทวิภาคีให้ถึง ๗ พันล้านดอลลาร์สหรัฐในปี ๒๕๕๓

๒.การลงทุน

- การลงทุนของไทยในอินเดียในรอบ ๑๐ ปีที่ผ่านมา มีโครงการที่ได้รับการอนุมัติทั้งสิ้น ๑๔๔ โครงการ มูลค่ารวม ๘๓๑.๒ ล้านดอลลาร์สหรัฐ บริษัทไทยที่เข้าไปลงทุนในอินเดีย อาทิ กลุ่มเครือเจริญโภคภัณฑ์ที่เมืองเจนไน บริษัท Delta Electronic, Stanley Electric Company และ Stanley Automative ในเมืองกูรกาวัน (Gurgaon) ธนาคารกรุงไทยในเมืองมุมไบ และมีการลงทุนร่วมระหว่าง Thai Summit กับ Neel Auto ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนสาขาเคมีภัณฑ์ และกระดาษ สาขาอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้าและสาขาเกษตรและผลิตผลจากการเกษตร
- การลงทุนของอินเดียในไทย ๗๑๕๘.๓ ล้านบาท เพิ่มจากเดิมกว่า ๓ เท่าตัว ลงทุนสูงในการผลิตเหล็ก ยานยนต์ ชิ้นส่วนยานยนต์ อะลูมิเนียม และเคมีภัณฑ์ และมีแนวโน้มในการลงทุนไทยมากขึ้น

การค้าไทย - อินเดียน ปี ๒๕๕๑ (ม.ก.-พ.ย.)*

การค้าปี ๒๕๕๑(ม.ก.-พ.ย.)

	มูลค่า (ล้านบาท)		%ป.ป
	ปี ๒๕๕๐(ม.ก.-พ.ย.)	ปี ๒๕๕๑(ม.ก.-พ.ย.)	ปี ๒๕๕๑(ม.ก.-พ.ย.)
ส่งออก	๘๔,๖๘๒.๖๕	๑๐๔,๑๔๔.๒๘	๒๒.๕๘
นำเข้า	๖๖,๕๗๐.๑๖	๘๒,๒๗๕.๗๗	๒๓.๕๕
ดุลการค้า	๑๘,๑๑๒.๔๙	๒๑,๘๖๘.๕๑	-
รวม	๑๕๑,๒๕๒.๘๑	๑๘๖,๔๒๐.๐๕	๒๓.๒๕

การค้าสองฝ่ายปี ๒๕๕๑(ม.ก.-พ.ย.) มีมูลค่า ๑๘๖,๔๒๐.๐๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปีก่อนหน้า ร้อยละ ๒๓.๒๕ โดยไทยส่งออก มูลค่า ๑๐๔,๑๔๔.๒๘ ล้านบาท (+ ๒๒.๕๘%) และนำเข้า ๘๒,๒๗๕.๗๗ ล้านบาท (+๒๓.๕๕%) โดยไทยเป็นฝ่ายเกินดุลการค้ามูลค่า ๒๑,๘๖๘.๕๑ ล้านบาท

ด้านสินค้า

สินค้าที่ส่งออก ๑๐ อันดับแรก ปี ๒๕๕๑(ม.ก.-พ.ย.)ได้แก่

	มูลค่า: ล้านบาท	
	มูลค่า	%ป.ป
๑ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	๑๐,๑๑๕.๕	-๑๗.๔๐
๒ เม็ดพลาสติก	๑๐,๐๓๑.๔	๑๕.๕๖
๓ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	๕,๘๒๑.๘	๒๘.๗๑
๔ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	๕,๒๑๕.๓	๕๓.๒๔
๕ อัญมณีและเครื่องประดับ	๔,๗๒๕.๓	๖๐.๒๘
๖ เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบและ	๔,๓๓๗.๘	๓.๐๕
๗ ผลิตภัณฑ์อลูมิเนียม	๔,๑๖๘.๓	๔๖.๔๑
๘ เคมีภัณฑ์	๔,๑๒๘.๓	๑๕.๘๑
๙ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่อง	๔,๐๓๔.๐	๑๐.๗๓
๑๐ ยางพารา	๓,๕๔๕.๘	๔.๓๐

*ที่มา: กรมเจรจาการค้า กระทรวงพาณิชย์

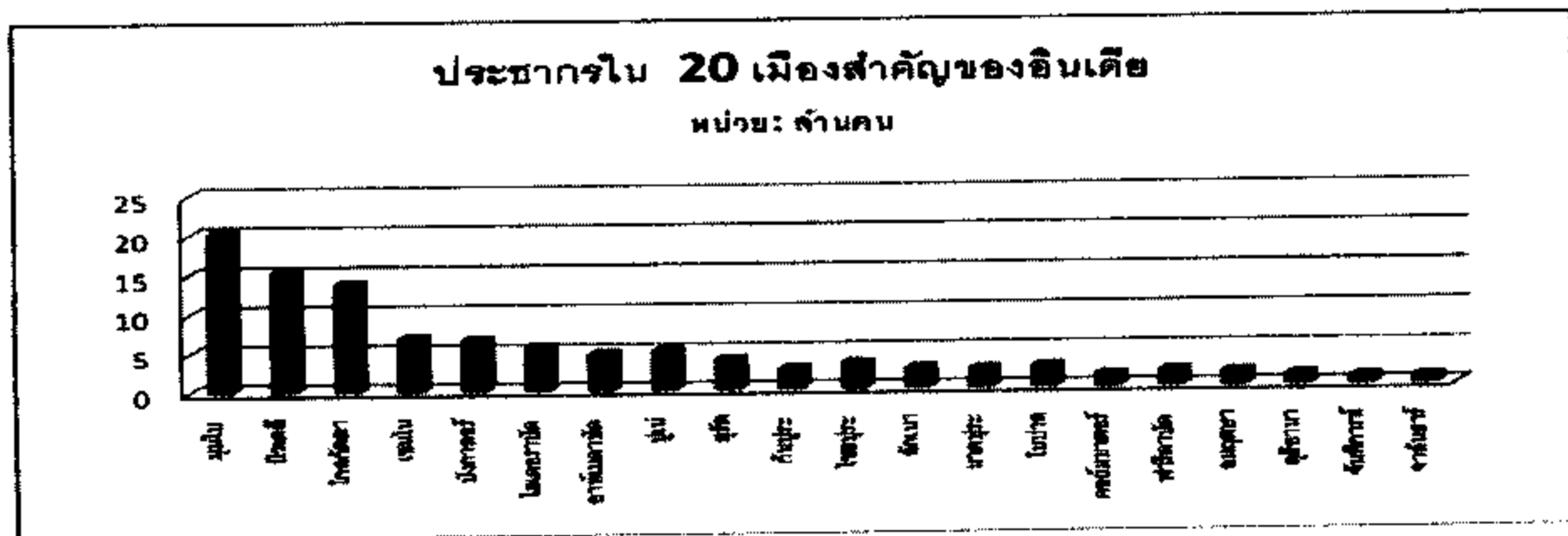
สินค้าที่นำเข้า ๑๐ อันดับแรก ปี ๒๕๕๑(ม.ค.-พ.ย.) ได้แก่

	มูลค่า: ล้านบาท	
	มูลค่า	%ป.ป
๑ เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท้และทองคำ	๑๓,๒๘๒.๓	-๑.๓๘
๒ สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์	๑๑,๕๘๕.๔	๒๐.๐๕
๓ พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช	๑๐,๑๔๓.๓	๑๕๑.๓๘
๔ เคมีภัณฑ์	๘,๑๐๔.๔	๒๓.๕๖
๕ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	๗,๑๖๒.๕	๒๐๑.๑๗
๖ เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน	๕,๘๑๒.๑	๓๑.๒๕
๗ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ	๓,๕๒๔.๓	๖.๔๗
๘ น้ำมันสำเร็จรูป	๓,๓๒๕.๗	-๕๖.๔๘
๕ ค้ายและเส้นใย	๒,๘๑๑.๑	๑๕.๘๖
๑๐ ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและเภสัชกรรม	๒,๖๕๖.๘	๑๐.๗๓

บทวิเคราะห์

ตลาดอินเดีย: โอกาสสำคัญต่อธุรกิจไทย*

เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่าเศรษฐกิจอินเดียร้อนแรงไม่แพ้ประเทศจีนด้วยอัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ย 9% ต่อปี กำลังซื้อของคนชั้นกลางที่อยู่ในภาคอุตสาหกรรม IT และยานยนต์ก็สูงไม่ใช่น้อยด้วยเงินเดือนอยู่ระหว่าง 20,000 – 100,000 รูปี โดยอินเดียมีคนที่กำลังซื้อสูงรวมทั้งคนชั้นกลางและระดับบนกว่า 300 ล้านคน ในจำนวนนี้เป็นมหาเศรษฐีถึง 60 ล้านคน (ขอเน้นว่ามหาเศรษฐีไม่ใช่เศรษฐี) และล่าสุดจะมีการลงนามความตกลง FTA อาเซียน-อินเดียที่ประเทศไทยในเดือนธันวาคม 2551 นี้จะส่งผลให้การค้าสองฝ่ายพุ่งจาก 4.7 พันล้านเหรียญสหรัฐต่อปีเป็น 10,000 ล้านดอลลาร์ภายใน 1-2 ปี อย่างไรก็ตาม ก่อนที่เราจะรุกเข้าตลาดอินเดีย เราควรทำความเข้าใจสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของเมืองหลักๆของอินเดียเบื้องต้นเสียก่อน จึงจะสามารถส่งสินค้าไทยเข้าสู่ตลาดได้อย่างตรงเป้าและมีประสิทธิภาพสูงสุด สถาบันวิจัย NCAER และ Future Capital Research ได้รายงานผลการวิจัยเกี่ยวกับ 20 เมืองของอินเดียที่เศรษฐกิจขยายตัวอย่างน่าจับตามองซึ่งผู้ส่งออกไทยควรให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง โดยเป็นที่คาดการณ์ว่าประชากรในอีก 40 ปีข้างหน้าของทั้ง 20 เมืองนี้จะความเป็นสังคมเมืองอย่างเต็มรูปแบบและมีประชากรกว่า 380 ล้านคน ซึ่งมากกว่าประชากรสหรัฐในปัจจุบัน ทั้งนี้สถาบันดังกล่าวได้จัดกลุ่มเมืองหลักๆ ออกเป็น 3 กลุ่มด้วยกัน คือ

* ที่มา: ดร.ไพศาล มหระพฤกษ์วรรณ., “แผนชีวิตตลาดอินเดีย”. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.depthai.go.th/DEP/DOC/>

1. กลุ่มมหานคร (Mega cities)-เป็นเมืองที่มีประชากรเกิน 5 ล้านคน (ยกเว้นฮามคาบัคต่ำกว่า 5 ล้านแต่สัดส่วนของเงินเหลือใช้ต่อรายได้อยู่ในเกณฑ์ที่สูง จึงถูกจัดอยู่ในกลุ่มมหานคร) มีขยายตัวของการลงทุนสูง โดยเฉพาะการลงทุนจากต่างประเทศในอุตสาหกรรม Software และยานยนต์ และขนาดของตลาดอุปโภคบริโภคที่ใหญ่มาก เช่น มุมไบ (เป็นเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจในทุกด้านของอินเดีย โดยธุรกิจใหญ่ๆ ส่วนใหญ่จะต้องมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่เมืองนี้) นิวเดลี เซนไน และไฮเดอราบัด เป็นต้น

2. กลุ่มเมืองขยายตัว (Boomtowns)-เป็นเมืองที่มีประชากรมากรองจากมหานครแต่มีการใช้ถ่ายเฉลี่ยของครัวเรือน/ปีอยู่ในเกณฑ์ที่สูงรองจากมหานคร ได้แก่ สุรัต กันปูระ และชัยปูระ เป็นต้น ในกรณีของสุรัต ซึ่งอยู่ใกล้มุมไบ มีอุตสาหกรรมหลักเป็นสิ่งทอ และการต่อเรือ ซึ่งการต่อเรือก็เติบโตแบบก้าวกระโดดตามติดกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศของมุมไบ

3. เมืองดาวรุ่ง (Niche Cities)-เป็นเมืองมีประชากรน้อยกว่ากลุ่มอื่นแต่ไม่ต่ำกว่า 1 ล้านคน ได้แก่ ฟาริดาบาด และอมฤตซา เป็นต้น เป็นที่น่าสังเกตว่ามี การใช้ถ่ายเฉลี่ยของครัวเรือน/ปีของกลุ่มนี้สูงเกือบเท่ามหานคร อันเป็นผลมาจากเมืองเหล่านี้แม้จะมี FDI เข้ามาน้อยเมื่อเทียบกับกลุ่มเมืองอื่นๆ แต่เมืองเหล่านี้ก็ได้รับอานิสงค์จากการเติบโตของเมืองมหานครและเมืองขยายตัวด้วยการผลิตสินค้าและปัจจัยการผลิตป้อนให้เมืองดังกล่าว เพื่อตอบสนองกำลังซื้อที่สูงขึ้นและความต้องการของภาคการผลิตด้านอุตสาหกรรมของเมืองมหานครและเมืองขยายตัว อาทิเช่น เมืองฟาริดาผลิตสินค้าเกษตร จักรยานยนต์ กระปุกเกียร์ ตู้เย็น ยางรถยนต์และรองเท้า ป้อนให้กับนิวเดลี ซึ่งสร้างรายได้ให้เมืองดาวรุ่งเติบโตตามไปด้วย

20 เมืองเศรษฐกิจร้อนแรงของอินเดีย				
เมือง	ประชากร (ล้านคน) 2007-08	รายได้เฉลี่ยของ ครัวเรือน /ปี (ประมาณการ) มูลค่า: รูปี	การใช้จ่ายเฉลี่ย ของครัวเรือน/ปี มูลค่า: รูปี	สัดส่วนเงินเหลือ ใช้ต่อรายได้(%)
มหานคร		1 รูปี ประมาณ 0.90 บาท	มูลค่า: รูปี	
มุมไบ	20.3	459,457	201,141	56.2
นิวเดลี	15.3	408,237	205,028	49.8
โกดักตัดา	13.8	287,199	174,951	39.1
เชนไน	6.9	337,059	155,286	53.9
บังกาดอร์	6.6	300,678	164,923	45.1
ไฮเดอราบัด	5.7	273,353	149,251	45.4
อาห์เมตราบัด	4.8	317,856	134,479	57.7

ปูเเน่	5.1	210,458	126,918	39.7
รวม (มหานคร)	78.6	354,690	176,977	50
เมืองขยายตัว				
สุริต	4	431,281	190,891	55.8
กันปุระ	2.7	158,761	118,567	25.8
ไชยปุระ	3.4	300,374	167,540	44.2
ลักเนา	2.6	280,393	152,948	45.5
นาคปุระ	2.5	900,625	182,871	40.7
โบपाल	2.8	165,210	128,836	22
กอย์นบาดอร์	1.7	219,846	152,050	30.8
รวม(เมืองขยายตัว)	19.8	283,071	159,407	43.7
เมืองดาวรุ่ง				
ฟาริคาบัด	2.1	252,558	164,457	34.9
อมฤตสนา	1.9	267,056	164,540	38.4
ลูธิอานา	1.5	273,211	134,187	50.9
จันทิการท์	1.1	484,575	212,805	56.1
จาลันธาร์	1.1	296,651	229,335	22.7
รวม(เมืองดาวรุ่ง)	7.7	904,363	174,287	42.7
รวม 20 เมือง	106.1	338,508	173,718	48.7
ที่มา : NSHUE/NCAER/FCR analysis				

ในภาพรวมแม้ว่า ประชากรทั้ง 20 เมืองจะมีสัดส่วนเพียง 10% ของประชากรอินเดีย แต่กลับมีสัดส่วนของรายได้ที่ใช้จ่ายได้ (อำนาจซื้อที่แท้จริงและความสามารถในการออม -disposable income) สูงที่สุดถึง 31% ของรายได้ และคิดเป็น 21% ของการใช้จ่ายรวม นอกจากนั้น สัดส่วนของเงินเหลือใช้ยังสูงถึง 50 % ของรายได้ ทั้งนี้ ในปี 2007-2008 คาดว่าการใช้จ่ายเฉลี่ยของครัวเรือน/ปีของทั้ง 20 เมืองจะสูงถึง 10,000 ล้านบาทหรือ ๑๐๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ

ลองมาดูในด้านรายได้และรูปแบบการเป็นเจ้าของสินค้าสำคัญๆ ของคนใน 20 เมืองนี้กันบ้าง ประมาณ 70% ของผู้มีรถเป็นคนชั้นกลาง (รายได้เฉลี่ย 6,000 -30,000 เหรียญต่อปี) และ 60 % ของผู้ใช้สินค้าคงทนก็เป็นคนชั้นกลาง ในขณะที่คนกลุ่มที่กำลังจะเป็นคนชั้นกลาง (รายได้ 3,000 -6,000 เหรียญสหรัฐ ต่อปี) กลับมีสัดส่วนการเป็นเจ้าของโทรทัศน์ เครื่องเล่น DVD ตู้เย็น โทรศัพท์มือถือ และจักรยานยนต์ในสัดส่วนที่สูงกว่าคนชั้นกลางแสดงให้เห็นถึงการปรับตัวเป็นสังคมเมืองมากขึ้นอย่างรวดเร็วของคนใน 20 เมืองนี้

โอกาสทางการตลาดในกลุ่มมหานคร

กลุ่มมหานคร อาทิเช่น มุมไบ มีการขยายตัวของการลงทุนสูงโดยเฉพาะการลงทุนจากต่างประเทศในอุตสาหกรรมยานยนต์และ IT ภาพสะท้อนให้เห็นถึงกำลังซื้อที่สูงมากของตลาดนี้คือ รถระดับหรูของโลกมีให้เห็นบนท้องถนนเป็นจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็น BMW, Rolls-Royce, Aston Martin, Porsche, Lamborghini, Maserati, Mercedes-Benz และ Ferrari สินค้าไทยระดับปานกลางหรือระดับบนเช่นที่พบเห็นใน Siam paragon สามารถเข้าตลาดนี้ได้โดยผู้บริโภครู้ความสำคัญด้านราคาน้อยกว่าคุณภาพและแบรนด์ดังของสินค้า ตลาดนี้มีการแข่งขันสูง และมีคู่แข่งระดับโลกเข้าไปเป็นจำนวนมาก ตลาดนี้จึงเป็นตลาดที่ผู้ประกอบการไทยต้องเข้าไปสร้างแบรนด์ให้เป็นที่ยอมรับด้วยตนเอง มากกว่าที่จะการทำธุรกิจโดยผ่านผู้นำเข้าแต่เพียงอย่างเดียว การออกแบบผลิตภัณฑ์ที่ทันสมัยและดูมีสไตล์ก็เป็นปัจจัยที่ผู้ส่งออกควรให้ความสำคัญเช่นกัน

ส่วนในประเด็น FTA อาเซียน-อินเดียจะมีการตอบรับจากตลาดกลุ่มนี้มากกว่ากลุ่มอื่นๆ สินค้าไทยกลุ่มแรกๆ จะเดินขบวนเข้าสู่กลุ่มมหานครกันอย่างคึกคักในปีหน้านี้ ที่สำคัญได้แก่ เคมีภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์พลาสติก อัญมณีและเครื่องประดับ ปลาสดแช่แข็ง ชิ้นส่วนยานยนต์ ผลิตภัณฑ์อลูมิเนียม เฟอร์นิเจอร์และส่วนประกอบ เครื่องสำอาง ผักและพืชประเภทถั่ว อาหารปรุงแต่ง และน้ำผลไม้ เป็นต้น ก่อนที่จะกระจายไปสู่เมืองขยายตัวและเมืองดาวรุ่งต่อไป

สำหรับพืชผักผลไม้ขอแนะนำให้ผู้ส่งออกติดต่อบริษัท Reliance Fresh ที่มีเครือข่ายใหญ่ที่สุดกระจายอยู่ทั่วประเทศ เพื่อกระจายสินค้าผลไม้ เช่น ลำไย มังคุด มักรัง มะเขือเทศ และ ห้วหอมใหญ่ ไปทั่วประเทศอินเดีย

เป็นที่สังเกตว่าญี่ปุ่นมีความตื่นตัวอย่างมากต่อการลงนาม FTA อาเซียน-อินเดียที่กำลังจะมีขึ้นในปีนี้ โดยญี่ปุ่นจะใช้ประเทศไทยเป็นฐานในการส่งออกชิ้นส่วนยานยนต์ และเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์โดย

อาศัยสิทธิพิเศษภายใต้ FTA ไปยังอินเดีย ทั้งนี้ผู้ป้อนมีแผนสนับสนุนเงินทุนในการพัฒนาท่าเรือน้ำลึกที่กระบี่ และท่าเรือเซนไนของอินเดียเพื่อรองรับการขยายตัวของการค้าสองฝ่ายที่จะเพิ่มขึ้นเท่าตัวในอนาคตอันใกล้

ดังนั้นผู้ส่งออกชิ้นส่วนยานยนต์ไทยควรรีบไปจับจองตลาดอินเดียกันได้แล้ว โดยควรเจาะตลาดที่เมืองที่มี

อุตสาหกรรมยานยนต์ตั้งอยู่ เช่น รถซูซูกิ ที่กรุงนิวเดลี (มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 47 ในอินเดีย) ฮุนไดที่เมืองเซน

ไน (มีส่วนแบ่งตลาด 27%) และโตโยตาที่เมืองมุมไบ รถจักรยานยนต์ฮอนด้าที่นิวเดลีซึ่งเป็นโรงงานผลิต

จักรยานยนต์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก

ธุรกิจบันเทิงและสันทนาการก็เป็นสาขาที่ไม่ควรมองข้าม เพราะเมื่อผู้บริโภคมีกำลังซื้อสูงขึ้นย่อม

แสวงหาความบันเทิงและสันทนาการรูปแบบใหม่ๆ เพิ่มขึ้น เช่น สปาและนวดเพื่อสุขภาพ Cineplex, Entertainment complex ร้านอาหารไทย การท่องเที่ยว และการประกอบพิธีแต่งงานในสถานที่แปลกใหม่อย่าง

ในประเทศไทยก็เป็นที่นิยมกันมากขึ้นในตลาดกลุ่มมหานคร โดยนักธุรกิจไทยอาจเริ่มจากการเปิดตัวใน

ห้างสรรพสินค้าชื่อดัง เช่น ห้าง Indi Shopee ในเซนไน หรือห้าง Big Shopper ที่มีสาขาอยู่ทั่วประเทศ ตลาด

อินเดียยังคงน่าจับตามองมากสำหรับธุรกิจบันเทิงและสันทนาการเนื่องจากอินเดียเพิ่งเริ่มรวย ยังไม่คุ้นกับการใช้

ชีวิตแบบคนมีเงิน ส่วนใหญ่ยังคงวนเวียนอยู่กับโรงภาพยนตร์ซึ่งเป็นความบันเทิงหลักเพียงอย่างเดียวที่มีมาแต่

โบราณ ดังนั้นโอกาสจึงยังมีอยู่มากมายมหาศาลในธุรกิจประเภทนี้ ข้อที่น่าสังเกตอย่างหนึ่งคือคนอินเดียชอบ

สินค้าไทย มักจะมาเที่ยวเมืองไทยกันทั้งครอบครัวที่เป็นครอบครัวใหญ่มีคนไม่ต่ำกว่า 5-6 คน เหตุผลสำคัญก็

คือ หากมีคนเดียวจะแบกของที่ซื้อปั้งทั้งหมดไม่ไหวนั่นเอง

สินค้าเกี่ยวกับเด็กและเด็กทารกก็ไม่ควรมองข้ามในตลาดกลุ่มนี้ อัตราการเกิดของคนอินเดียยังสูงกว่า

2% ต่อปี การมีรายได้สูงขึ้นจะส่งผลให้ผู้บริโภคแสวงหาสินค้าสำหรับเด็กที่มีคุณภาพสูงขึ้นตามไปด้วย

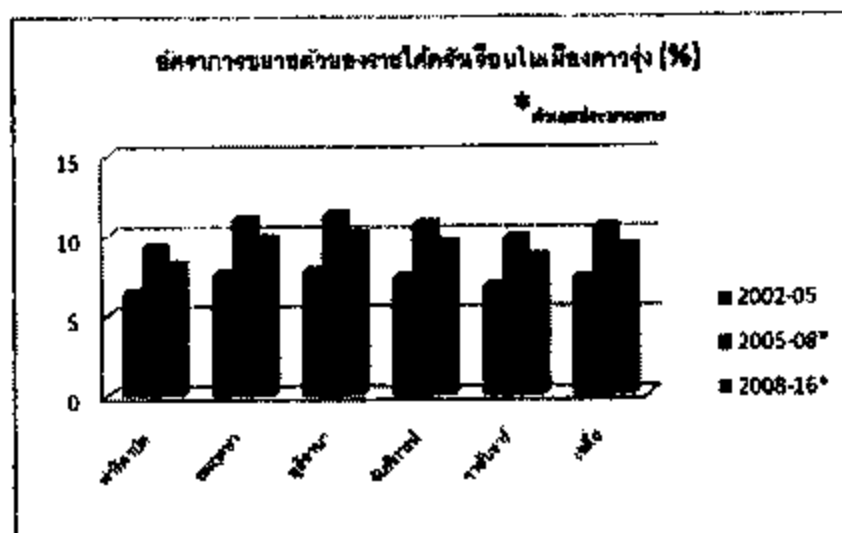
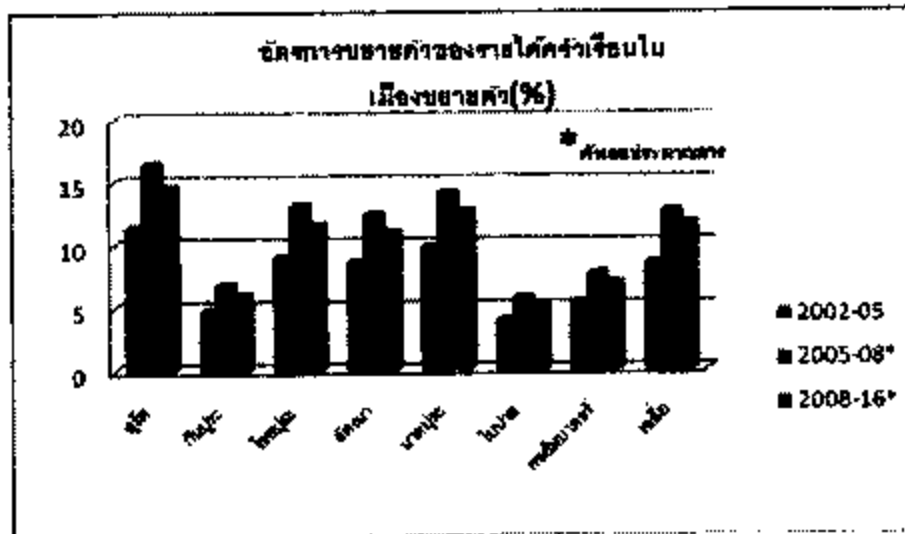
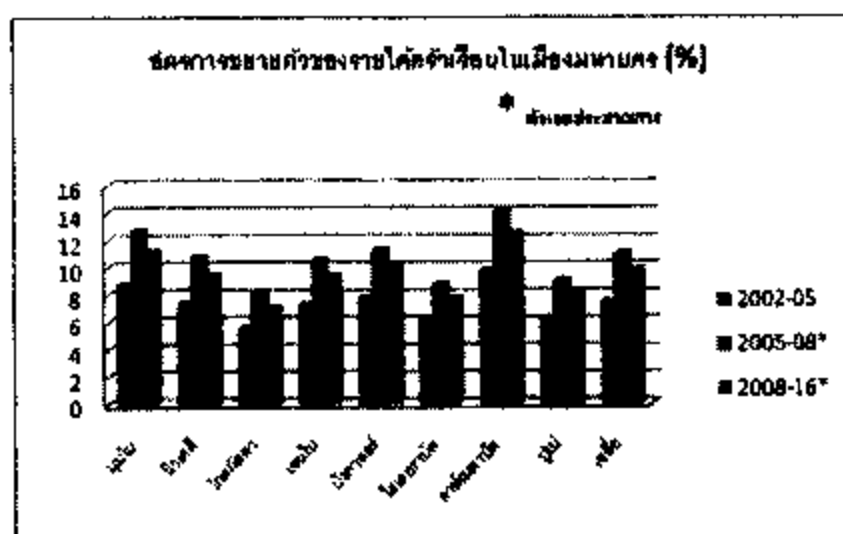
โอกาสทางการตลาดในเมืองขยายตัว

กลุ่มเมืองขยายตัว ประกอบด้วย สุรัต กันปุระไชยปุระ ลัคเนา นากปุระ โบपाल และคอร์ดัมบาตอร์ มี

โครงสร้างรายได้ใกล้เคียงกับโครงสร้างรายได้ของกลุ่มมหานครในปี 2001-02 กลุ่มนี้มีอัตราการขยายตัวของ

รายได้ครัวเรือนสูงกว่ามหานคร จำนวนของครัวเรือนรายได้สูงในเมืองขยายตัวมีการขยายตัวกว่า 19% ต่อปี

ตั้งแต่ปี 2000 เทียบกับเมืองมหานครที่มีการขยายตัวเพียง 14%

ในปัจจุบันกลุ่มเมืองขยายตัวมีครัวเรือน 90,000 ครัวเรือนที่มีรายได้สูง และมีครัวเรือนที่เป็นคนชั้นกลางกว่า 1.2 ล้านครัวเรือน นอกจากนั้นกลุ่มนี้ยังใช้จ่ายในด้านเสื้อผ้า การศึกษา การสันทนาการ ของใช้ในครัวเรือน และของใช้ส่วนตัวมากกว่ากลุ่มมหานคร ผู้บริโภคกลุ่มนี้จะเน้นความคุ้มค่าในการใช้จ่ายให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยเฉลี่ยครัวเรือนในกลุ่มนี้มีการใช้จ่ายมากกว่าเมืองมหานคร 13% ในด้านเสื้อผ้า การศึกษา การสันทนาการ ของใช้ในครัวเรือน และของใช้ส่วนบุคคล เป็นที่น่าสังเกตว่าเมืองขยายตัวยังมีการใช้จ่ายในด้านอาหารยังน้อยกว่ากลุ่มอื่นๆ สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมการใช้จ่ายอย่างประหยัดในสินค้าอาหารยังมีอยู่สูง กลุ่มนี้จึงถือได้ว่ายังไม่พร้อมสำหรับสินค้าอาหารจากต่างประเทศในปัจจุบัน

จากการสำรวจตลาดทั้งจากห้างสรรพสินค้าและงานแสดงสินค้าต่างๆ ของเมืองขยายตัว อาทิ สุรศักดิ์ และ คอรั้มบาเตอร์ พบว่าประชาชนให้ความสำคัญกับสินค้าในด้านประโยชน์ใช้สอยที่คุ้มค่าตลอดอายุการใช้งาน แบรดน่าเชื่อถือ โดยจะเน้นสินค้าที่ใช้ได้นานๆ ราคาอาจแพงสักนิดก็ยอมรับได้ สินค้าที่ประสบความสำเร็จจะกลุ่มสินค้าคงทน เช่น เสื้อผ้า โทรศัพท์ เครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือน (หม้อหุง โชนี่ เวิลด์ฟูล รุกตลาดนี้อย่างหนัก) รถยนต์ขนาดเล็กแต่ประหยัดน้ำมัน เช่นรถนาโน จักรยานยนต์เอนกประสงค์ (ขนาดใหญ่ บีกบี๋น นั่งซ้อนได้ 3-4 คน ปรับเป็นบรรทุกของมากๆ ก็ได้) เติงนอนที่แข็งแรงใช้ได้นานเป็นหลัก การออกแบบที่ทันสมัยยังไม่ใช้สิ่งจำเป็นในตลาดนี้ สินค้าตกแต่งบ้านยังถือเป็นสินค้าฟุ่มเฟือยและไม่ประสบความสำเร็จ อัญมณีและ

เครื่องประดับควรเป็นระดับราคาปานกลางแต่ออกแบบทันสมัยราวกับของราคาแพง เช่น ทองรูปพรรณ 24 K ของแบรนด์ดิ้งเป็นที่นิยมมาก ตลาดอินเดียถือเป็นสวรรค์สำหรับสินค้าเกี่ยวกับทองคำ ความนิยมสินค้าเกี่ยวกับทองเป็นที่นิยมของคนอินเดียทุกระดับ ไม่ว่าสำหรับไหมทอง เครื่องประดับทองคำทั้งแท้และเทียม การสวมใส่หรือโดยไม่มีอูบะและกำไลทองเปรียบได้กับภิกษุที่ห่มสบง-จีวร โดยไม่มีสังฆาฏิ

ในกลุ่มเมืองชายตัว เมืองสุรตมีข้อเด่นนอกจากประชากรที่ใกล้เคียงกับเมืองมหานครแล้ว สุรตยังมีคนกว่า 60% มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ซึ่งมีกำลังซื้อสูงและเปิดรับต่อสินค้าใหม่ๆจากต่างประเทศได้มากกว่าคนวัยอื่นๆ

เมืองดาวรุ่ง - เป็นเมืองที่รัฐบาลอินเดียตั้งเป้าหมายให้เป็นเมืองบริวารของนิวยอร์กด้วยการทุ่มการลงทุนมหาศาลในการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานอย่างเต็มที่และเพียงพอเพื่อเป็นฐานรองรับการกระจายการลงทุนจากนิวยอร์กที่เริ่มแออัด จึงจัดได้ว่าเมืองบริวารอย่าง เช่น ฟาริดาบัด และอมฤตซา ลูธอานา จันทิการ์ห์ จาลันธาร์ ทั้งด้านอุตสาหกรรมยานยนต์ สิ่งทอ และ IT ตลาดนี้อาจยังไม่ใช่ตลาดของสินค้าไทยในปัจจุบันแต่ก็ไม่ควรประมาทควรให้คนท้องถิ่นเป็นผู้ทำตลาดและกระจายสินค้าไปก่อนในระยะแรก ซึ่งหากจากมุมมองนโยบายของรัฐบาลต่อเมืองดาวรุ่งแล้ว คาดว่าเมืองนี้จะกลายเป็นเมืองชายตัวในอนาคตอันใกล้

โดยสรุปแล้ว ปี 2552 นี้ เป็นปีที่นักธุรกิจไทยต้องรุกเข้าตลาดอินเดียอย่างจริงจังเพื่อฉวยโอกาสความได้เปรียบในการเข้าถึงตลาด 1 พันกว่าล้านคนก่อนหน้าประเทศอาเซียนอื่นๆ หลังจากได้มีการลงนามความตกลง FTA อาเซียน-อินเดียแล้ว และสิ่งที่อยากเน้นย้ำก็คือ ตลาดอินเดียไม่ใช่ตลาดที่มีกำลังซื้อต่ำอีกต่อไปแล้ว

บทความจากสื่อมวลชน

แนะไทยใช้เอฟทีเออาเซียน-อินเดีย*

ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย เป็นข้อตกลงการค้าเสรีเพิ่มเติมจากความตกลงการค้าเสรีไทย-อินเดียที่มีอยู่ เนื่องจากในปัจจุบัน ถึงแม้ว่าอินเดีย จะมีประชากรมากเป็นอันดับ 2 ของโลก และมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 3 ของเอเชียหรือคิดเป็นมูลค่า 3 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ แต่กลับเป็นตลาดส่งออกเพียงอันดับที่ 14 ของอาเซียนทำให้ยังมีช่องว่างสำหรับไทยในการขยายตลาดส่งออกอยู่มาก

หลังความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียมีผลบังคับใช้ จะส่งผลให้การค้าการลงทุนระหว่างไทยกับอินเดียและประเทศอื่นๆ ในเอเชียได้ขยายตัวอย่างชัดเจน เสมือนกับครั้งที่ไทยลงนามความตกลงทวิภาคีกับอินเดียเพื่อเปิดเสรีการค้าใน 82 รายการ ไทยกลับมาเป็นฝ่ายได้ดุลการค้า ในปี 2550 คิดเป็นมูลค่า 596 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือขยายตัวมากกว่า 3 เท่าเมื่อเทียบกับปี 2549 นอกจากนี้ ผู้ประกอบการไทยใช้ประโยชน์จากความตกลงดังกล่าวมากถึงร้อยละ 80 ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าความตกลงอื่นๆ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียจะเปิดประตูสู่อินเดียและเอเชียใต้ได้เป็นอย่างดี

น่าเสียดายที่อินเดียยังไม่ต้องการบรรลุข้อตกลงทวิภาคีกับไทย เพราะจะสร้างแต้มต่อให้กับไทยมาก เนื่องจากสินค้าไทยมีคุณภาพดีกว่าแต่ราคาถูก โดยเฉพาะสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป จึงไม่เหมาะสมที่จะบรรลุเป็นรายการอ่อนไหว ในทางตรงข้าม ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย ไทยจะต้องเผชิญคู่แข่งภายในอาเซียน เช่น สิงคโปร์ที่เป็นคู่ค้าสำคัญที่สุดของอินเดียในอาเซียนส่วนหนึ่งเป็นเพราะมีชาวอินเดียอาศัยอยู่ในสิงคโปร์และมาเลเซียเป็นจำนวนมาก

อย่างไรก็ตาม เสรีการค้ากับอินเดียมีแนวโน้มที่จะส่งผลดีในภาพรวม และกระตุ้นให้ผู้ประกอบการสนใจส่งออกไปอินเดียแม้ว่าสินค้าที่ผลิตจะไม่ได้อยู่ใน 82 รายการก็ตาม ไทยอาจได้รับผลกระทบเชิงลบในสินค้าเกษตรบางรายการ เช่น ภาคประมงและปศุสัตว์ เพราะเสียเปรียบด้านต้นทุน แต่ได้เปรียบ ด้านเทคโนโลยีการผลิต ในทางกลับกัน สินค้าที่มีศักยภาพของไทย ได้แก่ ข้าวผักและผลไม้เพราะชาวอินเดียครึ่งหนึ่งรับประทานอาหารมังสวิรัตินั้นภาครัฐจะต้องมีมาตรการเยียวยาเกษตรกรหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบเชิงลบไม่เพียงแต่ในเชิงเศรษฐกิจแต่ในทางสังคมและสิ่งแวดล้อมด้วย เพราะหากมีการเปิดเสรีภาคการลงทุนกับ อินเดียเมื่อใด ประเทศดังกล่าว

* ที่มา: แนะนำไทยใช้เอฟทีเออาเซียน-อินเดีย. สยามธุรกิจ วันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๒. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก

http://www.siamturakij.com/home/news/display_news.php?news_id=413334138&s_key=

สืบค้นเมื่อ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๒

ที่ปล่อย ก๊าซเรือนกระจกเป็นลำดับต้นๆ อาจย้ายฐานการผลิตเหล็กหรือซีเมนต์มายังประเทศไทย
 ตามที่มีข่าวว่าบริษัทของอินเดียสนใจตั้งโรงถลุงเหล็กในไทย ดังนั้น คณะเจรจาจะต้องทำการบ้าน
 ในประเด็นดังกล่าวด้วยว่าจะรับผิดชอบต่อความเสื่อมโทรมทางสิ่งแวดล้อมที่ตามมาได้อย่างไร

อินเดียเป็นประเทศที่น่าลงทุนมาก และจะนำอะไรไป ขายก็ได้ เพราะมีผู้บริโภค
 นับพันล้านคนที่มีความต้องการอันหลากหลาย และรู้สึก เป็นมิตรกับ “สยามเมืองยิ้ม” สำหรับเคล็ด
 ลับทำธุรกิจ คือต้องศึกษาอุปนิสัยและทำ การบ้านให้ดี เพราะหากมองแค่ผิวเผิน จะพบว่า อินเดียยัง
 เป็นประเทศยากจน สาธารณูปโภคอาจไม่รองรับ แต่หากรู้จักคบค้าสมาคมกับชาวอินเดียก็จะพบว่า
 มีโอกาสทางการค้าสูงมาก

นอกจากนั้นคนอินเดียมีทัศนคติที่ดีต่อ คนไทย แต่การทำธุรกิจในอินเดียนั้นไม่ง่าย
 อย่างแรกต้องหาหุ้นส่วนที่เป็นคนท้องถิ่น (Local Partner) ช่วยทำการตลาด แม้แต่ในอุตสาหกรรม
 อัญมณี ซึ่งอินเดียผลิตได้เป็นมูลค่าและปริมาณร้อยละ 50 และ 90 ของโลกตามลำดับ คนก็เชื่อมั่นว่า
 ไทยสามารถรุกตลาดอินเดียได้ ซึ่งอินเดียมีพื้นที่ใหญ่กว่าไทย 6 เท่า และประชากรมากกว่า 20 เท่า
 แต่ด้วยวัฒนธรรมอันหลากหลาย และภาษาราชการ 15 ภาษา กอปรกับรัฐบาลท้องถิ่นในแต่ละ 28
 รัฐและ 7 เขตการปกครองพิเศษมีนโยบายการค้าการลงทุนและอัตราภาษีที่แตกต่างกัน นักลงทุน
 ไทยจึงควรศึกษากฎระเบียบ โครงสร้างภาษี วัฒนธรรมและประเพณีของอินเดียให้ดี เพราะแต่ละ
 ภูมิภาคไม่เหมือนกันเลย อย่างไรก็ตาม ชาวอินเดียมีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษและเทคโนโลยี
 สารสนเทศ (IT) สูง ดังนั้น ผู้ประกอบการที่ใช้พาณิชย์เชิงอิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce)
 จะประสบความสำเร็จ ในตลาดอินเดีย

FTA ไทย – อินเดีย และ FTA อาเซียน-อินเดีย:ขยายโอกาสส่งออกสินค้าไทยในอินเดีย*

การเปิดเสรีการค้าสินค้าในกรอบความตกลงการค้าเสรีอาเซียน – อินเดีย (FTA อาเซียน –
 อินเดีย) ที่ผู้นำจากอินเดียและอาเซียนจะร่วมลงนามในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนที่เชียงใหม่
 ในวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๑ จะเริ่มมีผลบังคับใช้ได้ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๒ หรืออย่าง
 ช้าภายในเดือนกันยายน ๒๕๕๒ ส่วนการเปิดเสรีการค้าบริการและการลงทุนมีกำหนดจะสรุป
 ผลได้ภายในปี ๒๕๕๒ ปัจจุบันไทยกับอินเดีย มี FTA ระหว่างกัน ๓ ฉบับ คือ BIMSTEC
 FTA อาเซียน – อินเดีย และ FTA ไทย – อินเดีย โดยไทยและอินเดียยกเลิกภาษีสินค้านำร่อง
 (Early Harvest Scheme, EHS) ในกรอบ FTA ไทย – อินเดีย เมื่อ ๑ กันยายน ๒๕๔๕ จำนวน
 ๘๒ รายการ หลังการเปิดตลาดสินค้านำร่องได้ข้อตกลงการเร่งลดภาษีนำร่อง (EHS) ในปี ๒๕๔๗
 เป็นต้นมา การค้าระหว่างไทยกับอินเดียขยายตัวอย่างต่อเนื่องและไทยเปลี่ยนจากที่เคยขาด

* ที่มา : ศูนย์วิจัยกสิกรไทย พฤศจิกายน ๒๕๕๑

ดุลการค้าเป็นฝ่ายเกินดุลการค้ากับอินเดียส่งผลให้ไทยพยายามผลักดันให้มีการเปิดตลาดสินค้าอีก ๓,๐๐๐ รายการ ซึ่งจะดำเนินการควบคู่ไปกับการเปิดตลาดสินค้าในกรอบ FTA อาเซียน - อินเดีย

ทั้งนี้ คาดว่าหลังการเปิดตลาดสินค้าในกรอบ ASEAN - India โดยรวมแล้วผู้ผลิตและผู้ส่งออกไทยจะได้ประโยชน์ในการส่งออกสินค้าจากความตกลงฉบับนี้เพิ่มขึ้นและมากกว่าความตกลง ไทย-อินเดีย เพราะหากความตกลงฉบับนี้มีผลบังคับใช้จะทำให้อินเดียเปิดตลาดให้กับสินค้าไทย ถึงร้อยละ ๘๐ ของรายการสินค้ากว่า ๖ พันรายการเพิ่มเติมจากที่เปิดไปแล้ว ๘๒ รายการในกรอบ ทวิภาคี ซึ่งจะช่วยขยายโอกาสการส่งออกสินค้าให้กับประเทศไทย หากพิจารณาเป็นรายกลุ่มสินค้าจะพบว่าสินค้าไทยได้ประโยชน์ในสินค้าเกือบทุกกลุ่ม ยกเว้นกลุ่มสินค้าที่อินเดียสงวนไว้ว่าจะไม่ลดภาษี โดยบางรายการเป็นสินค้าที่ไทยมีศักยภาพสูง เช่น รถยนต์ น้ำยาฆ่าเชื้อ ยาฆ่าแมลง ผักและผลไม้ รวมถึงมอเตอร์ไฟฟ้า

ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน - อินเดีย (FTA อาเซียน-อินเดีย) ที่สามารถหาข้อสรุปร่วมกัน ได้ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๕๑ และผู้นำจากอินเดีย ไทยและอาเซียนอีก ๘ ประเทศ มีแผนจะร่วมลงนาม ในการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนที่เชียงใหม่ในวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๑ คาดว่าจะทำให้สามารถเปิดตลาดสินค้าระหว่างกันได้ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๒ หรืออย่างช้าภายในเดือนกันยายน ๒๕๕๒ ส่วนการเปิดเสรีการค้าบริการและการลงทุนที่ยังอยู่ใน ขั้นตอนของการเจรจา มีกำหนดจะสรุปผลได้ภายในปี ๒๕๕๒ ทั้งนี้ FTA อาเซียน - อินเดีย นับเป็นความตกลงการค้าเสรีฉบับที่ ๔ ของอาเซียนรองจาก FTA กับจีน ญี่ปุ่นและเกาหลีใต้

อินเดียมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นลำดับที่ ๓ ของเอเชียมีจำนวนประชากรและการเติบโตทางเศรษฐกิจสูงเป็นอันดับ ๒ ของโลกรองจากจีน ในช่วงปี ๒๕๔๘ - ๒๕๕๐ อินเดียมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยถึงร้อยละ ๘.๘ ส่งผลให้การค้าระหว่างอาเซียนและอินเดียเพิ่มขึ้นจาก ๒๐ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี ๒๕๔๘ เป็น ๓๕ พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ในปี ๒๕๕๐ การนำเข้าสินค้าของอินเดียจากอาเซียนเพิ่มขึ้น มากกว่าการส่งออก ทำให้อาเซียนเกินดุลการค้ากับอินเดียตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ ถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตามอินเดียเป็นประเทศที่มีการกีดกันทางการค้าสูงมากแห่งหนึ่งของโลก ทั้งการเรียกเก็บภาษีในอัตราสูงโดยเฉพาะสินค้าเกษตร ระบบภาษีที่ซับซ้อนและมีความหลากหลายในแต่ละรัฐ ขณะที่มาตรการที่มีใช้ภาษี เช่น การตรวจสอบสินค้าก่อนข้างเข้ขังงวด ข้างซ้อนและครอบคลุมสินค้าหลายชนิด นับเป็นอุปสรรคอย่างยิ่ง ต่อการส่งออกสินค้าเข้าไปในตลาดอินเดีย

ไทยกับอินเดียมี FTA ระหว่างกัน ๓ ฉบับทั้งระดับภูมิภาคและทวิภาคี คือ BIMSTEC ๒ FTA อาเซียน - อินเดียและ FTA ไทย - อินเดีย โดยไทยและอินเดียได้ยกเลิกภาษีสินค้านำร่อง (Early Harvest Scheme , EHS) ในกรอบ FTA ไทย - อินเดียเมื่อ ๑ กันยายน ๒๕๔๘ จำนวน ๘๒ รายการ แบ่งเป็น สินค้าเกษตร ๗ รายการ เช่น ผลไม้สด (เงาะ ฝรั่ง แอปเปิล

ทุเรียน ลำไย มังคุด ข้าวสาลี) อาหารทะเลกระป๋อง ๕ รายการ เช่น ปลาซาร์ดีน ปลาแซลมอน ปลาแมกเคอเรลและปู) สินค้าอุตสาหกรรม ๗๐ รายการ เช่น เม็ดพลาสติกและผลิตภัณฑ์ สินแร่ และเคมีภัณฑ์ ตู้เย็น พัดลม เครื่องรับโทรทัศน์ หลอดภาพ เครื่องปรับอากาศ เครื่องประดับเพชร พลอยและอัญมณี

หลังการเปิดตลาดสินค้าภายใต้ข้อตกลงการเร่งลดภาษีสินค้านำร่อง(EHS)ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ เป็นต้นมา การค้าระหว่างไทยกับอินเดียขยายตัวอย่างค่อนเนื่องและไทยเปลี่ยนเป็นฝ่ายเกินดุลการค้ากับอินเดียส่งผลให้ไทยอยู่ระหว่างการเจรจาผลักดันให้มีการเปิดตลาดสินค้าอีก ๓,๐๐๐ รายการ ซึ่งจะดำเนินการควบคู่ไปกับการเปิดตลาดสินค้าในกรอบ FTA อาเซียน-อินเดีย การค้าระหว่างไทยกับอินเดียตลอดปี ๒๕๕๐ มีมูลค่า ๔,๗๓๐.๕๖ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๒๘ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๔๙ สำหรับ ๘ เดือนแรกของปีนี้(มกราคมถึงกันยายน ๒๕๕๑) ไทยกับอินเดียมีการค้าถึง ๔,๖๖๘.๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๓๓.๗๗ เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยมูลค่าการส่งออกจากไทยไปอินเดีย ๒,๕๕๘.๓ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ขยายตัวร้อยละ ๒๖.๘) และการนำเข้าของไทยจากอินเดีย ๒,๑๑๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ขยายตัวร้อยละ ๔๒.๗) สินค้าส่งออกที่สำคัญของไทยในช่วง ๘ เดือนแรกของปีนี้ ได้แก่ เม็ดพลาสติก เหล็กและเหล็กกล้า รถยนต์และส่วนประกอบ คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ รวมถึงเครื่องยนต์สันดาป โดยสินค้าส่งออกที่มีการขยายตัวสูงได้แก่ ไขมันและน้ำมันจากพืช/สัตว์(เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕๖๖)และผลิตภัณฑ์อลูมิเนียม (เพิ่มขึ้นร้อยละ ๘๕) สินค้านำเข้าสำคัญของไทยได้แก่ อัญมณีและทองคำ สินแร่และเศษโลหะ พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช เคมีภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า โดยสินค้านำเข้าที่ขยายตัวสูงคือพืชและผลิตภัณฑ์(เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๘๒) และเหล็กและเหล็กกล้า(เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๕๒) แม้ว่า FTA ไทย-อินเดีย จะช่วยเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของไทยกับประเทศอาเซียนอื่น๓ แต่ไทยกลับมีความสำคัญในการเป็นแหล่งนำเข้าสินค้าของอินเดียไม่มากนัก ทั้งนี้เพราะผู้ประกอบการไทยใช้สิทธิประโยชน์ในกรอบทวิภาคีค่อนข้างต่ำเนื่องจากสินค้าที่มีการเปิดตลาดระหว่างกันมีจำนวนค่อนข้างน้อย (สัดส่วนร้อยละ ๑.๖ ของสินค้ากว่า ๕,๐๐๐ รายการ)จึงทำให้สินค้าหลายรายการที่ไทยมีความสามารถ แข่งขันในตลาดอินเดียสูงยังไม่ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษี การเร่งเจรจาเปิดตลาดเพิ่มเติมในสินค้าอีกกว่า ๓ พันรายการในกรอบทวิภาคีน่าจะช่วยทำให้สินค้าส่งออกไทยเข้าสู่ตลาดอินเดียได้มากขึ้น

ในอาเซียนไทยเป็นแหล่งนำเข้าสินค้าอันดับที่ ๔ ของอินเดีย มีสัดส่วนการนำเข้าในปี ๒๕๕๐ เพียงร้อยละ ๑.๑ ของการนำเข้าทั้งหมด รองจากสิงคโปร์ (สัดส่วนร้อยละ ๓.๒) มาเลเซีย (ร้อยละ ๒.๖) และอินโดนีเซีย(ร้อยละ ๒.๒) ตามลำดับ ขณะที่ในช่วง ๖ เดือนแรกของปี ๒๕๕๑ ผู้ส่งออกไทยมีอัตราการใช้สิทธิประโยชน์เพียงร้อยละ ๘.๖ ของการค้าระหว่างไทยกับอินเดีย ดังนั้น การเปิดตลาดสินค้าในกรอบ FTA อาเซียน-อินเดียอาจจะช่วยขยายโอกาสให้ผู้ประกอบการไทย

สามารถส่งออกสินค้าได้มากขึ้น ขณะเดียวกันผู้ประกอบการไทยในประเทศควรเตรียมรับมือกับการแข่งขันที่อาจจะรุนแรงขึ้นจากสินค้าอินเดียที่มีศักยภาพสูงการเปิดตลาดสินค้าภายใต้กรอบอาเซียน-อินเดียมีสินค้า ๓ กลุ่ม ๑.) กลุ่มสินค้าที่จะยกเลิกภาษี(อัตราภาษี ๐%) ๒.)กลุ่มที่จะลดอัตราภาษีลงจนเหลือระดับหนึ่งหรือยึดเวลาการยกเลิกภาษีออกไปได้แก่ สินค้า อ่อนไหวและสินค้าอ่อนไหวสูง ๓.)กลุ่มสินค้าที่จะไม่ลดภาษี ทั้งนี้การลดภาษีจะคำนวณจากฐานภาษีศุลกากรของวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐ และใช้กฎแหล่งกำเนิดสินค้าทั่วไปและเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงพิกัดศุลกากรระดับพิกัด ๖ หลักรวมกับมูลค่าการผลิตภายในอาเซียนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๕ หรือมีถิ่นกำเนิดตามกฎหมายเฉพาะสินค้า มีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

สินค้าปกติ (Normal Track)

FTA อาเซียน-อินเดียไม่มีรายการสินค้าที่จะยกเลิกภาษีทันทีที่ความตกลงมีผลบังคับใช้ จึงทำให้สินค้าส่งออกของไทยไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีทันที อย่างไรก็ตาม กลุ่มสินค้านำร่อง ๘๒ รายการในกรอบทวิภาคีที่มีภาษีร้อยละ ๐ ก่อนทำให้ไทยค่อนข้างได้เปรียบในการเข้าสู่ตลาดอินเดียก่อนประเทศอาเซียนอื่นที่ยังไม่ทำ FTA กับอินเดีย

สินค้าที่ไทยจะได้ประโยชน์จากการลดภาษีมียังจำนวนเพิ่มขึ้นจากกรอบทวิภาคี โดยไทยและอินเดียจะยกเลิกภาษีสินค้านำร่องร้อยละ ๘๐ ของรายการสินค้าทั้งหมดในอีก ๑ หรือ ๒ ปีข้างหน้า โดยสินค้านำร่อง ๘๑ จะลดภาษีเหลือ ๐% ในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ และสินค้านำร่องร้อยละ ๕ จะลดภาษีเหลือ ๐% ในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๘ สินค้าที่อินเดียจะยกเลิกภาษีได้แก่ น้ำผลไม้/ผลไม้แปรรูป สิ่งปรุงรสอาหาร เครื่องรับโทรทัศน์สีอะลูมิเนียมเจือ อะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ เม็ดพลาสติก ผ้าใยสังเคราะห์/ผลิตภัณฑ์ดัดกลับ อัญมณีและเครื่องประดับ หลอด/ท่อทองแดง เหล็กและผลิตภัณฑ์สายไฟฟ้า/สายเคเบิล ผลิตภัณฑ์ยาง เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ เพอร์นิเจอร์และส่วนประกอบ กระจกและผลิตภัณฑ์ ไม้ัด/ไฟเบอร์บอร์ด ทั้งนี้เครื่องรับโทรทัศน์สีเป็นสินค้าที่อินเดียยกเลิกภาษีให้กับไทยภายใต้กรอบFTA ไทย-อินเดียแล้วส่งผลให้ไทยได้ประโยชน์ทางภาษีเหนือประเทศอาเซียนอื่น แต่หลังจากอินเดียต้องยกเลิกภาษีให้กับอาเซียนอื่นภายใต้กรอบFTA อาเซียน-อินเดียแล้ว ความได้เปรียบทางภาษีของไทยอาจจะลดลง ดังนั้นผู้ประกอบการไทยควรที่จะเร่งปรับปรุงพัฒนาสินค้าเพื่อคงความได้เปรียบการแข่งขันต่อไป

สินค้าของไทยที่ไม่ได้รับสิทธิจากการเร่งลดภาษี(EHS) จากกรอบทวิภาคีจะได้ประโยชน์จากการยกเลิกภาษีในกรอบอาเซียน-อินเดียได้แก่สินค้าเกษตรแปรรูปคือ น้ำผลไม้และผลไม้แปรรูป สิ่งปรุงรสอาหาร(ภาษีปี ๒๕๕๐ เท่ากับร้อยละ ๓๐) ส่วนสินค้าอุตสาหกรรมคือ ผ้าใยสังเคราะห์ ผลิตภัณฑ์พลาสติก แชมพู/ผลิตภัณฑ์ดัดกลับ หลอดหรือท่อทองแดง สายไฟฟ้า/สายเคเบิล ผลิตภัณฑ์ยาง ผลิตภัณฑ์พลาสติก ไฟเบอร์บอร์ด กระจกและผลิตภัณฑ์ ของเล่น เป็นต้น

ไทยเปิดตลาดสินค้าให้กับอินเดียเพิ่มขึ้นไม่มากนักเพราะปัจจุบันไทยยกเลิกภาษีสินค้านำเข้าให้กับอินเดียแล้วถึง ๕๕๘ รายการคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๔๑ ของมูลค่านำเข้าจากอินเดีย ทั้งนี้ สินค้าที่ไทยจะยกเลิกภาษีให้กับอินเดียและประเทศอาเซียนอื่นในปี ๒๕๕๕ หรือปี ๒๕๕๘ ได้แก่ น้ำมันหล่อลื่น/น้ำมันเบรก เคมีภัณฑ์ เพชรพลอย/อัญมณี ทองแดงบริสุทธิ์ สารกำจัดแมลง เม็ดพลาสติก ผลิตภัณฑ์จากพลาสติกยางพาราและผลิตภัณฑ์ สบู่และผงซักฟอก ค้ายที่ใช้ในการทอ กระปุกเกียร์ ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์ ไขมันและน้ำมันพืช เฟอร์นิเจอร์และปลา

สินค้าอ่อนไหว(Sensitive List)

สินค้าไทยที่อยู่ในกลุ่มสินค้าอ่อนไหวของอินเดีย จะได้ประโยชน์จากการเข้าสู่ตลาดอินเดียก่อนประเทศอาเซียนอื่น โดยเฉพาะเครื่องปรับอากาศและสินค้าอื่นที่ทำด้วยเหล็ก เพราะเป็นสินค้านำร่องที่ปัจจุบันอินเดียยกเลิกภาษีภายใต้กรอบ FTA ไทย-อินเดียไปแล้ว ขณะที่ประเทศอาเซียนอื่นยังไม่ได้รับสิทธิประโยชน์จากการลดภาษีของอินเดีย

สินค้านำเข้าอินเดียที่อยู่ในรายการสินค้าอ่อนไหวของไทยจะไม่ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีในกรอบ FTA ไทย-อินเดียเพราะเป็นสินค้านอกเหนือสินค้าแรงลดภาษี ๘๒ รายการ นอกจากนี้สินค้าอ่อนไหวของไทยที่จะลดภาษีลงเหลือร้อยละ ๕ ในปี ๒๕๕๘ จะช่วยให้ผู้ผลิตไทยพอมีระยะเวลาหนึ่งที่จะสามารถปรับตัวรับมือกับการเข้ามาของสินค้านำเข้าอินเดีย รายการสินค้าอ่อนไหวของไทย ได้แก่ ผลไม้กระป๋อง/น้ำผลไม้ แป้งที่ทำจากพืช ยางรถยนต์ ผลิตภัณฑ์พลาสติก สิ่งทอเครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ไฟฟ้า ของเล่น เป็นต้น

สินค้าอ่อนไหวสูง(Highly Sensitive List)

สินค้าอ่อนไหวสูงของไทยมีจำนวนรายการมากกว่าสินค้าอ่อนไหวสูงของอินเดีย โดยสินค้าอ่อนไหวสูงของไทยมี ๑๔ รายการ ได้แก่ เครื่องแต่งกายทำด้วยไหม เครื่องประดับเงิน รองเท้าแตะ รถจักรยานล้อและส่วนประกอบ ส่วนสินค้าอ่อนไหวสูงของอินเดียมี ๕ รายการ ได้แก่ น้ำมันปาล์มดิบ น้ำมันปาล์มแปรรูปพริกไทย ชาและกาแฟ ทั้งนี้สินค้าอ่อนไหวสูงจะลดภาษีลงจากฐานเดิมในอัตรา MOP(margin of preference)หรือส่วนต่างระหว่างอัตราภาษีนำเข้าประมาณร้อยละ ๒๕-๕๐ ภายในวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

ไทยไม่ได้รับผลกระทบจากรายการสินค้าอ่อนไหวสูงของอินเดียมากนักเมื่อเทียบกับประเทศอาเซียนอื่นเพราะสินค้าเกษตรเหล่านี้เป็นสินค้าอ่อนไหวของไทยที่ไทยต้องการปกป้องเกษตรกรในประเทศเช่นเดียวกันคือ ชา กาแฟ หรือเป็นสินค้าที่ไทยมีความสามารถการส่งออกไม่มากนักเช่น น้ำมันปาล์มไทยจึงไม่ได้รับผลกระทบจากการปกป้องตลาดของอินเดียมากนักแตกต่างจากอินโดนีเซียและมาเลเซียที่เป็นผู้ผลิตและผู้ส่งออกน้ำมันปาล์มดิบและแปรรูปรายใหญ่ของโลก

นอกจากนี้ชา กาแฟและพริกไทยล้วนเป็นสินค้าส่งออกสำคัญของอินโดนีเซียซึ่งเป็นแหล่งนำเข้าสินค้าอันดับ ๓ ของอินเดียในอาเซียน

กลุ่มสินค้าที่ไม่ลดภาษี(Exclusion List)

สินค้าไทยไม่ได้รับผลกระทบจากกลุ่มสินค้าที่ไม่ลดภาษีของอินเดียเพราะส่วนใหญ่เป็นสินค้าชนิดเดียวกันกับข้อเสนอไม่ลดภาษีของไทยเช่นปลา กุ้ง ไข่ นม ข้าว น้ำตาล มันสำปะหลัง หัวหอมรถยนต์ ไซค์อ็อป หม้อน้ำ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ยังมีสินค้าส่งออกสำคัญของไทยหลายรายการที่จะได้รับผลกระทบค่อนข้างมากจากการคงภาษีสูงและ ไม่ลดภาษีของอินเดียเช่น น้ำยาฆ่าเชื้อ ยางแผ่นรมควัน รถยนต์บางชนิด มอเตอร์ไฟฟ้า ผักและผลไม้ เป็นต้น

การเปิดเสรีการค้าสินค้าภายใต้ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดียนั้นจะก่อให้เกิดโอกาสและความท้าทายต่อผู้ประกอบการไทย ทั้งนี้คาดว่า โดยรวมแล้วผู้ผลิตและผู้ส่งออกไทยจะได้ประโยชน์จากการส่งออกภายใต้ความตกลงฉบับนี้เพิ่มขึ้นและมากกว่าFTA ไทย-อินเดีย เพราะหากความ ตกลงฉบับนี้มีผลบังคับใช้จะทำให้อินเดียเปิดตลาดให้กับสินค้าไทยถึงร้อยละ ๘๐ ของรายการ สินค้ากว่า ๖ พันรายการเพิ่มเติมจาก ๘๒ รายการที่เปิดไปแล้วในกรอบทวิภาคีซึ่งจะช่วยขยายโอกาสการส่งออกสินค้าให้กับประเทศไทยเพิ่มขึ้นหากพิจารณาเป็นรายกลุ่มสินค้าจะพบว่า สินค้า ส่งออกของไทยได้ประโยชน์จาก FTA อาเซียน-อินเดียในสินค้าเกือบทุกกลุ่ม ยกเว้นสินค้าบางรายการที่ไทยมีศักยภาพสูงแต่อินเดียต้องการปกป้องผู้ผลิตในประเทศจึงจัดอยู่ในกลุ่มสินค้าที่จะไม่มีการลดภาษีเช่น รถยนต์น้ำยาฆ่าเชื้อ ยางพาราแผ่นรมควัน ผักและผลไม้ รวมถึงมอเตอร์ไฟฟ้า

อินเดีย ตลาดใหม่ที่ไทยไม่ควรพลาด: เรื่องจริงหรือแค่คำโฆษณา*

ในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ตลาดหลัก เช่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรปเริ่มอิ่มตัว ผู้ส่งออกโดยทั่วไปจึงแสวงหาตลาดใหม่ และคงไม่มีใครปฏิเสธว่า อินเดียเป็นที่ได้รับความสนใจอย่างมาก จากการที่อินเดียเป็นหนึ่งในกลุ่ม BRICS (ประกอบด้วยประเทศ บราซิล รัสเซีย อินเดีย จีน และ แอฟริกาใต้) ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่เศรษฐกิจเติบโตอย่างรวดเร็ว หรือเป็นตลาดเกิดใหม่ (Emerging Markets) ที่มีศักยภาพในการขยายตลาดการค้าและการลงทุน

จากผลการจัดอันดับดัชนีชี้วัดประเทศที่น่าลงทุนในธุรกิจค้าปลีก ประจำปี ๒๕๕๑ (GRDI: Global Retail Development Index) ปรากฏว่า อินเดียอยู่ลำดับที่ ๒ และการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างไทย-อินเดีย และอาเซียน-อินเดียซึ่งเหลือเพียงขั้นตอนการจัดทำร่างความตกลงฯ จึงเป็นที่ประจักษ์ชัดถึงศักยภาพของอินเดีย แต่คำถามว่าอ้างดังกล่าวจะเป็นจริงหรือเพียงคำโฆษณาชวนเชื่อ

เมื่อใช้ The *Business and Market Environment Indicators Model* เป็นกรอบการวิเคราะห์เพื่อประเมินศักยภาพของตลาดระดับประเทศ (อินเดีย) โดยศึกษาครอบคลุม ๖ ปัจจัยหลัก ได้แก่ ประชากร ภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ เทคโนโลยี สังคมการเมือง และนโยบายของรัฐ สรุปได้ภาพรวมโดยสังเขป ดังต่อไปนี้

๑. ด้านประชากร (Demographical Characteristics)

ในปี ๒๕๕๑ อินเดียมีประชากรมากกว่า ๑.๑๕ ล้านคน หรือ มากเป็นอันดับ ๒ ของโลกรองจากจีน ทั้งนี้ กว่าร้อยละ ๘๐ มีอายุน้อยกว่า ๔๕ ปี Goldman Sachs ได้ประมาณการว่า ในปี ๒๕๖๓ สัดส่วนของประชากรวัยทำงาน (๑๕-๖๐ ปี) จะเพิ่มสูงสุดคิดเป็นร้อยละ ๖๔ ของประชากรทั้งหมดของอินเดีย และแนวโน้มดังกล่าวจะคงอยู่ต่อไปอีกประมาณ ๑๕ ปี ก่อนจะลดลง การคาดการณ์ดังกล่าว จะช่วยลดความวิตกกังวลในเรื่องประชากรผู้สูงอายุที่อาจถ่วงการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาวได้ นอกจากนี้ หากพิจารณาโครงสร้างรายได้ของประชากร พบว่า กลุ่มชนชั้นกลางของอินเดียเติบโตอย่างรวดเร็วหลังจากการปฏิรูปเศรษฐกิจในปี ๒๕๓๔ ทั้งนี้ Goldman Sachs คาดการณ์ว่า กลุ่มชนชั้นกลางจะเพิ่มขึ้นถึง ๔ เท่า ภายใน ๑๐ ปีข้างหน้า ซึ่งหากเป็นจริงอินเดียจะกลายเป็นประเทศที่มีจำนวนผู้บริโภคมากที่สุดในโลกภายในปี ๒๕๖๘ ตามที่ McKinsey ได้เคยคาดการณ์ไว้

๒. ด้านภูมิศาสตร์ (Geographical Characteristics)

อินเดียมีอาณาเขตกว้างใหญ่ มีพื้นที่ ๓.๓ ล้านตารางกิโลเมตร ใหญ่เป็นอันดับ ๗ ของโลก ประเทศเพื่อนบ้านประกอบด้วย บังกลาเทศ ภูฏาน พม่า จีน เนปาล และปากีสถาน อย่างไรก็ตาม ลักษณะภูมิอากาศที่มีทั้งร้อนจัดถึงหนาวจัด และยังได้รับอิทธิพลจากลมมรสุม ทำให้อินเดียมักประสบกับภัยธรรมชาติ: น้ำท่วม วาดภัย ภัยแล้ง และแผ่นดินไหวอยู่เนืองๆ ซึ่งย่อมเป็นอุปสรรคต่อการค้าในบางช่วงเวลา

* ที่มา : กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ “บทความเรื่อง อินเดีย ตลาดใหม่ที่ไทยไม่ควรพลาด: เรื่องจริงหรือแค่คำโฆษณา?”. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www.dtn.go.th/dtn/cms/doc_comment.php?ref_id=๕๘๑๒ สืบค้นเมื่อ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๒

๓. ด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors)

เศรษฐกิจของอินเดียมีอัตราการเติบโตมากกว่าร้อยละ ๗ ตลอดระยะเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมา ในปี ๒๕๕๐ อัตราการเติบโตแท้จริงของ GDP สูงถึงร้อยละ ๘ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายของรัฐบาลอินเดียที่หวังจะให้เศรษฐกิจของประเทศเติบโตในระดับดังกล่าวจนถึงปี ๒๕๕๕ Goldman Sachs คาดว่า ภายในปี ๒๕๗๕ เศรษฐกิจของอินเดียจะใหญ่เป็นอันดับ ๓ รองจากสหรัฐฯ และจีน ซึ่งมีนัยว่า อินเดียจะเป็นตลาดเกิดใหม่ที่มีขนาดใหญ่ในอนาคต แม้ว่าเศรษฐกิจของอินเดียจะประกอบด้วยภาคการผลิตที่หลากหลายตั้งแต่เกษตรกรรมชุมชน ไปจนถึง ภาคอุตสาหกรรมที่พึ่งพาเทคโนโลยีระดับสูง แต่ภาคเศรษฐกิจที่สร้างรายได้หลักให้ประเทศ คือ ภาคบริการ IT และ Business Process Outsourcing (BPO) สินค้าเกษตรที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวสาลี เมล็ดพืช น้ำมัน ฝ้าย ปอ ชา อ้อย มันสำปะหลัง ปศุสัตว์ ประมง ส่วนอุตสาหกรรมที่สำคัญ ได้แก่ สิ่งทอ อาหารแปรรูป เหล็ก ซีเมนต์ ปิโตรเลียม เคมีภัณฑ์ เหมืองแร่ เครื่องจักร และซอฟต์แวร์ ทั้งนี้ มีข้อสังเกตว่า สินค้าเกษตรของอินเดียและไทยค่อนข้างจะมีความคล้ายคลึงกัน จึงอาจทำให้ไทยต้องแข่งขันกับอินเดียในสินค้าดังกล่าว

๔. ด้านเทคโนโลยี (Technological Factors)

อินเดียเป็นแหล่งดึงดูดการวิจัยและพัฒนา (R&D) การออกแบบเชิงวิศวกรรม และพัฒนาต้นแบบ ตลอดจนเป็นศูนย์รวมโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์ที่ใช้เทคโนโลยีระดับสูงจากทั่วทุกมุมโลก เนื่องจากอินเดียมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการควบคุมเทคโนโลยีและพัฒนาต่อยอดจำนวนมาก ปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญคือ ระบบการศึกษาของอินเดียที่ให้ความสำคัญกับวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์สูงมาก

๕. ด้านสังคมและการเมือง (Socio-Cultural and Political Factors)

คนอินเดียส่วนใหญ่กว่าร้อยละ ๘๐ นับถือศาสนาฮินดู และอีกร้อยละ ๑๓.๔ เป็นชาวมุสลิม อย่างไรก็ตาม เป็นที่ประจักษ์ว่า ความสัมพันธ์ของชาวฮินดูกับชาวมุสลิมในอินเดียไม่ราบรื่นมาโดยตลอด สืบเนื่องมาจากความขัดแย้งระหว่างอินเดียกับปากีสถานในเรื่องแคชเมียร์ และ หลายครั้งที่ความขัดแย้งทางศาสนานำไปสู่ความขัดแย้งทางการเมืองถึงขั้นนองเลือด กลุ่มหัวรุนแรงมีทั้งชาวฮินดู มุสลิม ซิกข์ (เช่น กลุ่มพยัคฆ์พิชิตาม ขบวนการลาซคาร์-อี-ตอยบา และขบวนการนักศึกษาอิสลามในอินเดีย) ความรุนแรงที่เกิดขึ้น นอกจากส่งผลกระทบต่อการค้าขายตัวทางเศรษฐกิจแล้วยังส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน การปกครองของอินเดียเป็นระบบสหพันธรัฐ ประกอบด้วย ๒๘ รัฐ และ ๗ เขตปกครอง ซึ่งในแต่ละรัฐจะมีมุขมนตรีที่มาจากการเลือกตั้ง ทำหน้าที่ฝ่ายบริหาร มีกฎระเบียบเฉพาะที่แตกต่างกันไปในแต่ละรัฐ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการทำความเข้าใจในกฎระเบียบดังกล่าวของนักลงทุนต่างชาติ

๖. ด้านเป้าหมายและแผนระดับชาติ (National Goals and Plans)

รัฐบาลกลางอินเดียเปิดเสรีการค้ากับต่างประเทศมากขึ้น มีการยกเลิกมาตรการจำกัดปริมาณนำเข้าสินค้าในปี ๒๕๔๔ ระดับอัตราภาษีนำเข้ามีการทยอยลดลงเป็นลำดับจนมีระดับใกล้เคียงกับอัตราของกลุ่มอาเซียน ยกเว้นกลุ่มสินค้าเกษตร นอกจากนี้ อินเดียยังดำเนินนโยบายสนับสนุนการเข้ามาลงทุนของชาวต่างชาติ โดยเฉพาะ ในกลุ่มท่องเที่ยว สาธารณูปโภค ปิโตรเคมี เทคโนโลยี และวิศวกรรมเหมืองแร่ อสังหาริมทรัพย์ และกลุ่มไบโอเทคโนโลยี ยกเว้นบางกลุ่ม เช่น หมวดการสื่อสาร เป็นต้น ทั้งนี้ นโยบายที่มี

ส่วนสำคัญในการดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ (FDI) ก็คือ นโยบายการการลงทุน (FDI Policy) และมาตรการให้สิ่งจูงใจด้านภาษี (Tax Incentives) ซึ่งประกอบด้วย โครงการ Export Oriented Units โครงการ Special Economic Zone โครงการ Electronic Hardware Technology Park and Software Technology Park โครงการ Industrial Parks ธุรกิจ Food Processing Units ธุรกิจที่มีจุดประสงค์หลักเพื่อการวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์ และธุรกิจโรงแรมและศูนย์ประชุม

หกองค์ประกอบดังกล่าว เป็นทั้งปัจจัยเสริมและเสียดทานการค้าการลงทุนจากต่างชาติ โดยแรงสนับสนุนที่สำคัญจะมาจากประชากร เทคโนโลยี และเศรษฐกิจที่ช่วยให้อินเดียกลายเป็นตลาดที่มีเศรษฐกิจขนาดใหญ่และจำนวนผู้บริโภคที่มีอำนาจซื้อเพิ่มขึ้น รวมทั้งนโยบายของรัฐที่เอื้อประโยชน์และสร้างความมั่นใจให้การลงทุนต่างชาติ ส่วนปัจจัยด้านลบที่ไม่ควรมองข้าม ก็คือ ภัยธรรมชาติ และความขัดแย้งทางศาสนาและการเมืองที่นำไปสู่การก่อการร้ายและความรุนแรงในเมืองต่างๆ ดังนั้น ตลาดใหม่อย่างเช่นอินเดีย ควรที่จะเข้าไปลงทุนทำมาค้าขายหรือไม่ และในรัฐไหน นั้น คงขึ้นอยู่กับวิจารณ์ของนักลงทุนว่า จะให้นำหนักความสำคัญกับปัจจัยไหนมากน้อยเพียงไร

คำถามถัดมาคือ สินค้าใดที่ไทยสามารถรุกตลาดอินเดีย

สินค้าเกษตร ในภาพรวม อาจกล่าวได้ว่า เบียดเข้าไปแข่งขันในตลาดอินเดียได้ไม่ถนัดนัก เพราะอินเดียก็เป็นแหล่งผลิตอาหารที่ใหญ่เป็นอันดับสองของโลก มีผลผลิตทางการเกษตรและประมงที่เพียงพอต่อการบริโภคในประเทศ อีกทั้งผลผลิตทางการเกษตรของอินเดีย ส่วนใหญ่ก็มีลักษณะที่คล้ายคลึงกับของไทย และได้รับการปกป้องจากอัตราภาษีศุลกากรที่สูง และระบบ Quarantine ที่เข้มงวด อีกทั้ง ราคาสินค้าเหล่านี้ไม่ได้เคลื่อนไหวตามกลไกตลาดโดยอิสระ แต่ขึ้นอยู่กับผู้จำหน่ายรายใหญ่ในท้องถิ่นที่เป็นผู้นำตลาด และมีการเข้าถึงเกษตรกรโดยตรง ดังนั้น โอกาสของสินค้าเกษตรไทย อาจจะไม่ใช่เป็นการมุ่งเน้นขยายตลาดส่งออกด้านเดียว แต่น่าจะเป็นการสร้างความร่วมมือลงทุนในการผลิตอาหารในอินเดียเพื่อส่งออกหรือการใช้อินเดียเป็นแหล่ง Supply วัตถุดิบที่เป็นสินค้าเกษตรและประมงให้แก่ผู้ประกอบการไทย อย่างไรก็ตาม ยังมีสินค้าไทยที่น่าจะมีศักยภาพในตลาดอินเดีย ได้แก่ ยางพารา ผลไม้ เช่น เงาะ มังคุด ฝรั่ง ลำไย ลิ้นจี่ และดอกไม้โดยเฉพาะกล้วยไม้ซึ่งชาวอินเดียที่ร่ำรวยมักนิยมนำเข้าดอกไม้จากเมืองนอกมาประดับในงานแต่งงาน ปัญหาหลักของสินค้าเกษตร คือ เรื่อง Logistics

สำหรับสินค้าอุตสาหกรรม เช่น อาหารแปรรูป ก็เป็นธุรกิจที่น่าสนใจสำหรับผู้ประกอบการไทย โดยเฉพาะอาหารกระป๋องมังสวิรัต บะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ลูกชิ้นปลา และลูกชิ้นเนื้อๆ รวมทั้ง Packaging Material จากรายได้ต่อหัวของผู้ที่มีรายได้สูงในอินเดียที่เพิ่มขึ้นและพฤติกรรมผู้บริโภคของชาวอินเดียที่เปลี่ยนไป ทำให้แนวโน้มสินค้าเหล่านี้มีศักยภาพขยายตัว สำหรับภาคบริการ โดยเฉพาะ อุตสาหกรรมท่องเที่ยว ซึ่งสร้างรายได้หลักให้แก่ประเทศไทยมาโดยตลอด แต่มีนักท่องเที่ยวจากอินเดียมาท่องเที่ยวในไทยค่อนข้างน้อยไม่ถึงร้อยละ ๒.๘ ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดในปัจจุบัน ซึ่งเป็นโจทย์ที่ผู้ประกอบการไทยจะมีวิธีการใดในการดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ให้มาท่องเที่ยวไทย และจากการที่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอินเดียเติบโตอย่างรวดเร็วโดยอัตราเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๑๖ ต่อปี จึงเป็นโอกาสดีสำหรับธุรกิจที่

เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว เช่น ธุรกิจร้านอาหารและภัตตาคารไทย ซึ่งอาหารไทยในประเทศอินเดียได้รับความนิยมจากชาวอินเดียอย่างสูง ศูนย์อาหารของห้างสรรพสินค้าอินเดียมักจะมีรายการอาหารไทยปรากฏอยู่ รวมทั้งโรงแรมระดับห้าดาวของอินเดียตามเมืองใหญ่ๆ จะมีภัตตาคารอาหารไทยตั้งอยู่ เช่น เมืองนิวเดลี บังกอลอร์ และเจนไน เป็นต้น

ส่วนธุรกิจ**บริการก่อสร้าง** ก็มีแนวโน้มดี เนื่องจากอินเดียเปิดกว้างให้ต่างชาติเข้าไปลงทุนและดำเนินการก่อสร้างสาธารณูปโภค โดยช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา อุตสาหกรรมก่อสร้างในอินเดียมีแนวโน้มการเติบโตดีมาโดยตลอดจากหลายปัจจัย ได้แก่ ความต้องการโครงสร้างพื้นฐานจากจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น พร้อมๆกับการเติบโตของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ นโยบาย และมาตรการสนับสนุนของรัฐบาลอินเดีย เช่น แผนพัฒนา ๕ ปี ฉบับที่ ๑๑ และนโยบาย North East Industrial and Investment Promotion Policy ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อการพัฒนา ส่งเสริมการค้า และการลงทุนในเขตพื้นที่ ๘ รัฐทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นต้น

แม้ว่าอินเดียจะเป็นตลาดที่เต็มไปด้วยโอกาสใหม่ๆที่ดึงดูดนักลงทุนต่างชาติ แต่เส้นทางแห่งความสำเร็จก็ไม่ได้โรยด้วยกลีบกุหลาบอย่างที่หลายฝ่ายตั้งความหวังไว้ รายงานการจัดอันดับความยากง่ายในการทำธุรกิจทั่วโลก (Doing Business Report ๒๐๐๕) โดยธนาคารโลก (World Bank) จัดอินเดียอยู่อันดับที่ ๑๒๒ จาก ๑๘๑ ประเทศ ซึ่งมีนัยว่า การทำธุรกิจในอินเดียมีอุปสรรคค่อนข้างมาก ตารางที่ ๑ และ ๒ ซึ่งให้เห็นว่าอุปสรรคสำคัญสำหรับนักลงทุนต่างชาติในอินเดีย ได้แก่ การบังคับใช้สัญญา การจ่ายภาษี การขออนุญาตก่อสร้าง ข้อมูลดังกล่าวสอดคล้องกับคำบอกเล่าของนักลงทุนไทยที่มีประสบการณ์การค้าและลงทุนในอินเดีย ซึ่งต่างก็ให้ความเห็นว่าตรงกันว่า กฎระเบียบของอินเดียมีความซับซ้อนมาก แต่แต่ละรัฐมีกฎระเบียบแตกต่างกัน โดยเฉพาะ เรื่องการจัดเก็บภาษี และการขนส่งสินค้าข้ามระหว่างรัฐ นอกจากนี้ ยังประสบปัญหาเรื่องระบบ Logistics ที่ส่งผลให้ต้นทุนทางการค้าเพิ่มสูงขึ้นมาก ดังนั้น ก่อนที่จะลงทุน/ทำธุรกิจในอินเดีย นักลงทุนจำเป็นต้องศึกษากฎหมาย/กฎระเบียบของรัฐต่างๆอย่างถี่ถ้วน โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน ภาษี แรงงาน และการส่งกำไรกลับมาตุภูมิ วัฒนธรรม/พฤติกรรมคนอินเดียในแต่ละรัฐที่แตกต่างกันตามเชื้อชาติ ศาสนา วรรณะ และการสร้างความไว้วางใจระหว่างนักธุรกิจ และระหว่างนักธุรกิจกับฆมนตรีของรัฐ ซึ่งจะเป็นกุญแจสำคัญในการคลี่คลายปัญหาอุปสรรคทั้งหมด

ตารางที่ ๑: อันดับความยากง่ายในการทำธุรกิจในอินเดีย

	Doing Business ๒๐๐๕ rank
การดำเนินธุรกิจ (Doing business)	๑๒๒
การเริ่มธุรกิจ (Start a Business)	๑๒๑
การขออนุญาตก่อสร้าง (Dealing with Construction Permits)	๑๓๖
การจ้างงาน (Employing Workers)	๘๕
การจดทะเบียนทรัพย์สิน (Registering Property)	๑๐๕

การกู้ยืม (Getting Credit)	๒๘
การให้การคุ้มครองนักลงทุน (Protecting Investors)	๓๘
การจ่ายภาษี (Paying Taxes)	๑๖๕
การขายข้ามพรมแดน (Trading Across Borders)	๕๐
การบังคับใช้สัญญา (Enforcing Contracts)	๑๘๐
การปิดกิจการ (Closing a business)	๑๔๐

ที่มา: World Bank (๒๐๐๘) *Doing Business ๒๐๐๙*, International Finance Corporation.

ตารางที่ ๒: ลำดับและคะแนนชี้วัดอุปสรรคสำคัญสำหรับการดำเนินธุรกิจในประเทศไทย

ตัวชี้วัด	อินเดีย	ภูมิภาคเอเชียใต้	OECD
Starting a Business (ลำดับที่)	๑๒๑	๑๑๔	
ขั้นตอน (จำนวน)	๑๓	๗.๔	๕.๘
ระยะเวลา (วัน)	๓๐	๓๒.๕	๑๓.๔
Dealing with Construction Permits (ลำดับที่)	๑๓๖	๑๓๑	
ขั้นตอน (จำนวน)	๒๐	๑๖.๑	๑๕.๔
ระยะเวลา (วัน)	๒๒๔	๒๔๔.๖	๑๖๑.๕
Paying Taxes (ลำดับที่)	๑๖๕	๑๖๗	
จำนวนการชำระ (ครั้ง)	๖๐	๓๑.๕	๑๓.๔
ระยะเวลาที่ใช้ในการเตรียมและชำระ (ชั่วโมง)	๒๗๑	๒๕๓.๓	๒๑๐.๕
Profit tax (%)	๒๒.๕	๑๘.๑	๑๗.๕
Labor Tax and Contributions (%)	๑๘.๒	๗.๕	๒๔.๔
ภาษีอื่นๆ	๓๐.๔	๑๔.๗	๓.๔
ภาษีสุทธิ (%ของกำไร)	๗๑.๕	๔๐.๔	๔๕.๓
Enforcing Contracts (ลำดับที่)	๑๘๐	๑๘๐	
ขั้นตอน (จำนวน)	๔๖	๔๓.๕	๓๐.๘
ระยะเวลา (วัน)	๑,๔๒๐	๑,๐๕๒	๔๖๒.๗
ค่าใช้จ่าย (% of claim)	๓๕.๖	๒๗.๒	๑๘.๕

ที่มา: World Bank (๒๐๐๘) *Doing Business ๒๐๐๙*, International Finance Corporation,

ภาคผนวก

สรุปการสัมมนาเวทีสาธารณะ เรื่อง¹

“ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย: เสี่ยงจากประชาชน”

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 18 ธันวาคม 2551 กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ได้จัดงานสัมมนาเวทีสาธารณะ “ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย: เสี่ยงจากประชาชน” ณ โรงแรมอมารี วอเตอร์เกท ประตูน้ำ ตั้งแต่เวลา 8.30-16.30 น. โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ตัวแทนภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงประชาชนทั่วไปที่สนใจกว่า 700 คนเข้าร่วมงานสัมมนา เพื่อรับฟังข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเจรจาเปิดเสรีการค้าภายใต้กรอบดังกล่าว และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้บริหารกระทรวงพาณิชย์ ผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จในการส่งออกหรือเข้าไปลงทุนในอินเดีย และตัวแทนภาคส่วนอื่นๆที่เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่การเสนอมาตรการรองรับผลกระทบที่เหมาะสม และปรับปรุงนโยบายการเปิดเสรีการค้าให้เป็นประโยชน์ต่อประชาชนอย่างทั่วถึงมากที่สุด

1. คำกล่าวเปิดงาน

โดยคุณชนะ คณารัตนคิลก รองอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

งานสัมมนาในครั้งนี้ได้รับเกียรติจากคุณชนะ คณารัตนคิลก รองอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ เป็นประธานกล่าวเปิดงาน โดยชี้แจงให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้เห็นถึงความจำเป็นในการจัดทำความตกลงการค้าเสรี (FTA) อาเซียน-อินเดีย เพิ่มเติมจากความตกลงไทย-อินเดียที่มีอยู่ เนื่องจากในปัจจุบัน ถึงแม้ว่าอินเดียจะมีประชากรมากเป็นอันดับ 2 ของโลกและมีขนาดเศรษฐกิจใหญ่เป็นอันดับ 3 ของเอเชียหรือคิดเป็นมูลค่า 3 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แต่กลับเป็นตลาดส่งออกเพียงอันดับที่ 14 ของอาเซียน ทำให้อย่างมีช่องว่างสำหรับไทยในการขยายตลาดส่งออกอยู่มาก ซึ่งท่านรองอธิบดีเชื่อว่า หลังความตกลงอาเซียน-อินเดียมีผลบังคับใช้ จะส่งผลให้การค้าการลงทุนระหว่างไทยกับอินเดียและประเทศอื่นๆในเอเชียได้ขยายตัวอย่างชัดเจน เสมือนกับครั้งที่ไทยลงนามความตกลงทวิภาคีกับอินเดียเพื่อเปิดเสรีการค้าใน 82 รายการ ไทยกลับมาเป็นฝ่ายได้ดุลการค้าในปี 2550 คิดเป็นมูลค่า 596 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือ

¹ สัมมนาเวทีสาธารณะ เรื่อง “ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-อินเดีย: เสี่ยงจากประชาชน” จัดโดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ วันพฤหัสบดีที่ 18 ธันวาคม 2551 ณ โรงแรมอมารีวอเตอร์เกท กรุงเทพฯ

ขยายตัวมากกว่า 3 เท่าเมื่อเทียบกับปี 2549 นอกจากนี้ ผู้ประกอบการไทยใช้ประโยชน์จากความตกลงดังกล่าวมากถึงร้อยละ 80 ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าความตกลงอื่นๆ ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าความตกลงอาเซียน-อินเดียจะเปิดประตูสู่อินเดียและเอเชียใต้ โดยทางกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศจัดทำแผนการเปิดเสรีการค้ากับอินเดียในกรอบอื่นๆ เช่น กรอบ BIMSTEC ต่อไป

2. ปาฐกถาพิเศษ "อาเซียน-อินเดีย: สู่นาคตแห่งอดีตกาล"

โดย ดร. ณรงค์ชัย อัครเศรณี ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง

หลังจากนั้น ดร. ณรงค์ชัย อัครเศรณี ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์สถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง ได้กล่าวปาฐกถาพิเศษในหัวข้อ "อาเซียน-อินเดีย: สู่นาคตแห่งอดีตกาล" โดยกล่าวอ้างถึงสายสัมพันธ์ระหว่างอินเดียบอกเฉียงใต้ที่มีมานับพันปี ตั้งแต่สมัยอาณาจักรฟูนัน (Funan) อารยธรรมในประเทศไทยในทุกภูมิภาค ไม่ว่าจะเป็นหริภุญชัย ขอมโบราณ อยุธยา หรือศรีวิชัยล้วนมีรากฐานทางวัฒนธรรมและการเมืองการปกครองมาจากอินเดีย เช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ ในอาเซียนยกเว้นฟิลิปปินส์ ล้วนเป็นรัฐ "ภารตะภิวัตน์" (Indianized States) ทั้งสิ้น แต่ในภายหลัง อุษาคเนย์กลับถูกรุกรานด้วยชนชาติอื่นๆ และนำไปสู่ยุคอาณานิคม บางประเทศ เช่น มาเลเซียและอินโดนีเซีย หันไปนับถือศาสนาอิสลาม ในขณะที่เมืองท่ามะละกาดอกเป็นของโปรตุเกส อิทธิพลของอินเดียจึงเสื่อมถอยลงตามลำดับ

หลังอินเดียได้รับเอกราชจากอังกฤษและดำเนินนโยบายเศรษฐกิจปิด (Closed Economy) ภายใต้ระบอบคานธีและเนห์รูอยู่ระยะหนึ่งแล้ว อินเดียประสบวิกฤตการณ์ทางการเงินในปี 2534 และได้เปิดเสรีการค้าการลงทุน ทำให้เศรษฐกิจขยายตัวอย่างรวดเร็ว จนในปัจจุบัน มีขนาดใหญ่อันดับ 11 ของโลก จึงนับว่าเป็นโอกาสอันดียิ่งที่ไทยได้ร่วมเจรจาความตกลงอาเซียน-อินเดีย ซึ่งคาดว่าจะลงนามได้ในการประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ต้นปี 2552 และมีเป้าหมายลดภาษีทั้งหมดในปี 2558 เพราะ ดร. ณรงค์ชัยเชื่อว่าการค้าระหว่างไทยกับคู่ภาคีมีการเกื้อหนุนกัน (Complimentarity) มากกว่าการทดแทนกัน (Substitution)

3. สภาภาพ "กรองสถานการณ์: การบ้านหลังการเจรจา"

ดำเนินรายการโดยคุณอดิศักดิ์ ศรีสม

ในช่วงสภาภาพ "กรองสถานการณ์: การบ้านหลังการเจรจา" คุณชนะ คณรัตน์รติลภ รองอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศและหัวหน้าคณะเจรจาฝ่ายไทย ได้ชี้แจงถึงรายละเอียดของความตกลงเพิ่มเติมว่าเป็น 1 ใน 3 กรอบที่ไทยเจรจากับอินเดีย ซึ่งฝ่ายหลังแบ่งรับแบ่งสู้ เพราะมองว่าเศรษฐกิจไทยก้าวหน้ากว่า และสามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้ด้วยต้นทุนที่ต่ำ ทำให้ไทยและอาเซียนเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้า เมื่อเป็นเช่นนี้ ไทยจึงต้องใช้พลังกลุ่มอาเซียนหรือ BIMSTEC ในการต่อรอง

เจรจาให้อินเดียเห็นความสำคัญของความตกลงในการรักษาไว้ซึ่งอิทธิพลทางเศรษฐกิจและการเมืองในเอเชียอาคเนย์ ถึงแม้อินเดียจะตอบตกลงลงนามแล้วก็ตาม แต่ยังไม่เปิดตลาดน้อยกว่าคู่ภาคีอื่นๆของอาเซียน โดยคงภาษีไว้ในอัตราร้อยละ 25 สำหรับสินค้าอ่อนไหว

อย่างไรก็ตาม **คุณสาธิต เซกัล ประธานสมาคมนักธุรกิจอินเดีย-ไทย** ด้ดพ้ขอว่า นาเสียดายที่อินเดียยังไม่ต้องการบรรลุข้อตกลงทวิภาคีกับไทย เพราะจะสร้างแต้มต่อให้กับไทยมาก เนื่องจากสินค้าไทยมีคุณภาพดีกว่าแต่ราคาถูก โดยเฉพาะสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป เช่น เงาะ ลำไย มังคุดที่อินเดียไม่ผลิตแต่ชอบรับประทาน จึงไม่เหมาะสมที่จะบรรลุเป็นรายการอ่อนไหว คุณสาธิตกล่าวเสริมว่าในกลุ่มผู้มีกำลังซื้อสูงจำนวน 300 ล้านคน หรือเทียบเท่ากับตลาดสหรัฐฯ สินค้าไทยมีชื่อเสียงมาก แม้แต่ในงานแต่งงาน ผู้จัดจะสั่งดอกไม้และอาหารตรงจากไทย

ในทางตรงข้าม ภายใต้ความตกลงอาเซียน-อินเดีย ไทยจะต้องเผชิญคู่แข่งภายในอาเซียน เช่น สิงคโปร์ที่เป็นคู่ค้าสำคัญที่สุดของอินเดียในอาเซียน แม้แต่สินค้าไทยที่อินเดียต้องการก็ยังสั่งซื้อผ่านตลาดสิงคโปร์ ส่วนหนึ่งเพราะชาวอินเดียอาศัยอยู่ในสิงคโปร์เป็นจำนวนมาก ทำให้สื่อสารกันง่าย สอดคล้องกับ **น.สพ.บุญเพ็ง สันติวัฒนธรรม ประธานคณะกรรมการเขตการค้าเสรีไทย-อินเดียและอาเซียน-อินเดีย** ซึ่งเชื่อว่าไทยจะได้ประโยชน์จากรอบอาเซียน-อินเดียน้อยกว่ากรอบไทย-อินเดีย และอยากให้ไทยตกลงในกรอบทวิภาคีก่อนกรอบภูมิภาค เพราะจะทำให้ไทยได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีเร็วกว่าอาเซียนอื่น 1 ปี

ดร. สุทัศน์ เศรษฐบุญสร้าง อดีตรองเลขาธิการอาเซียน เห็นด้วยกับวิทยากรท่านอื่น โดยเชื่อว่าการเปิดเสรีการค้ากับอินเดียส่งผลดีในภาพรวม และกระตุ้นให้ผู้ประกอบการสนใจส่งออกปอินเดีย แม้ว่าสินค้าที่ผลิตจะไม่ได้อยู่ใน 82 รายการก็ตาม เพราะในอดีต คนไทยมักคิดว่าอินเดียเป็นสังคมด้อยพัฒนาที่ติดต่อธุรกิจลำบาก โดยส่วนตัวแล้ว มองว่าผลประโยชน์จากการลงทุนโดยตรง (FDI) จะมากกว่าจากการค้าด้วยซ้ำ ถึงกระนั้นก็ตาม ในมุมมองของน.สพ.บุญเพ็ง สันติวัฒนธรรม ไทยอาจได้รับผลกระทบเชิงลบในสินค้าเกษตรบางรายการ เช่น ภาคประมงและปศุสัตว์ เพราะเสียเปรียบด้านต้นทุน แต่ได้เปรียบด้านเทคโนโลยีการผลิต โดยสินค้าที่มีศักยภาพของไทย ได้แก่ ข้าว ผัก และผลไม้กระป๋อง เพราะชาวภาคตะวันออกเฉียงใต้รับประทานอาหารมังสวิรัต

คุณบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์ ผู้อำนวยการโครงการยุทธศาสตร์นโยบายฐานทรัพยากร คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติกล่าวเสริมว่าภาครัฐจะต้องมีมาตรการเยียวยาเกษตรกรหรือผู้ที่ได้รับผลกระทบเชิงลบไม่เพียงแต่ในเชิงเศรษฐกิจ แต่ในทางสังคมและสิ่งแวดล้อมด้วย เพราะหากมีการเปิดเสรีภาคการลงทุนกับอินเดียเมื่อใด ประเทศดังกล่าวที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นลำดับต้นๆและยังไม่

ลงนามพิธีสารเกียวโต (Kyoto Protocol) อาจย้ายฐานการผลิตเหล็กหรือซีเมนต์มายังประเทศไทย ตามที่มีข่าวว่าบริษัทของอินเดียสนใจตั้งโรงถลุงเหล็กในไทย ดังนั้น คณะเจรจาจะต้องทำ "การบ้าน" ในประเด็นดังกล่าวด้วยว่าจะรับผิดชอบต่อความเสื่อมโทรมทางสิ่งแวดล้อมที่ตามมาอย่างไร โดยรองอธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศได้ตอบตกลงนำประเด็นดังกล่าวเข้าหารือในที่ประชุมอาเซียน

4. เสวนา "รู้สึกแล้วรู้สึก: สำรวจชุมชนการค้าแดนภารตะ"

ดำเนินรายการโดยคุณอดิศักดิ์ ศรีสม

ทั้งนี้ เพื่อชี้ช่องทางการค้าการลงทุนแก่นักธุรกิจไทย รวมทั้งวิเคราะห์ศักยภาพรายสินค้า จึงได้เชิญผู้ประกอบการ 4 ท่านที่มีประสบการณ์ในอินเดียเข้าร่วมเวทีเสวนา "รู้สึกแล้วรู้สึก: สำรวจชุมชนการค้าแดนภารตะ" โดยคุณเปรม ปิยะสัจจะเดช คณะกรรมการสภาธุรกิจไทย-อินเดีย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทยกล่าวว่า อินเดียเป็นประเทศที่น่าลงทุนมาก และจะนำอะไรไปขายก็ได้ โดยเฉพาะในกลุ่มสินค้าที่มีศักยภาพสูง อาทิ เสื้อผ้าสำเร็จรูป อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ การก่อสร้าง โรงแรม สปา และร้านอาหาร เพราะมีผู้บริโภคนับพันล้านคนที่มีความต้องการอันหลากหลาย เช่น ภาคเหนือมีอากาศหนาว ประกอบกับชาวอารยันที่อาศัยอยู่รูปร่างสูงใหญ่ จึงนิยมรับประทานแป้ง นม และเนื้อสัตว์ ตรงข้ามกับคนใต้ที่รูปร่างเล็กและบริโภคอาหารมังสวิรัตที่ใช้เครื่องเทศมาก แต่ในทุกภูมิภาค ชาวอินเดียรู้สึกเป็นมิตรกับ "สยามเมืองยิ้ม" (Land of Smiles) และนิยมชมชอบอาหารไทยเพราะรสชาติถูกปาก จนทำให้ขายได้ในราคาเทียบเท่าอาหารฝรั่งเศสหรืออิตาลี

สำหรับเคล็ดลับทางธุรกิจ คือ ต้องศึกษาอุปนิสัยให้ดี เพราะหากมองแค่ผิวเผิน จะพบว่าอินเดียยังเป็นประเทศยากจน สกปรก มีระบบราชการล่าช้า และสาธารณูปโภคไม่รองรับ แต่หากรู้จักคบค้าสมาคมกับชาวชมพูทวีป จะพบว่ามีโอกาสทางการค้าสูงมาก เช่นเดียวกับคุณวิชัย อัศวิสกร นายกสมาคมผู้ค้าอัญมณีไทยและเครื่องประดับที่ระบุว่า คนอินเดียมีทัศนคติที่ดีต่อไทย แต่การทำธุรกิจในอินเดียนั้นไม่ง่าย อย่างแรกต้องหาหุ้นส่วนที่เป็นคนท้องถิ่น (Local Partner) ช่วยทำการตลาด แม้แต่ในอุตสาหกรรมอัญมณี ซึ่งอินเดียผลิตได้เป็นมูลค่าและปริมาณร้อยละ 50 และ 90 ของโลก ตามลำดับ คุณวิชัยก็เชื่อมั่นว่าไทยสามารถรุกตลาดอินเดียได้เพราะไทยเน้นผลิตสินค้าชั้นปลายน้ำ เช่น พลอยและเครื่องประดับที่มีคุณภาพเหนือกว่าของอินเดีย โดยปี 2551 นี้คาดว่าจะส่งออกได้ 150 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ 55 ส่วนหนึ่งเพราะมีอัญมณีและเครื่องประดับ 4 ประเภทที่อยู่ในบัญชีสินค้า 82 รายการ แต่ในภาพรวมก็ยังขาดดุลอินเดียอยู่

ในส่วนของการลงทุน ดร. ณัฐรุจิ อุทัยเสน รองประธานบริหาร บริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวล็อปเมนต์ จำกัด (มหาชน) กล่าวสนับสนุนคุณเปรมว่า อินเดียมีพื้นที่ใหญ่กว่าไทย 6 เท่า และ

ประชากรมากกว่า 20 เท่า แต่ด้วยวัฒนธรรมอันหลากหลายและภาษาราชการ 15 ภาษา กอปรกับรัฐบาลท้องถิ่นในแต่ละ 28 รัฐและ 7 เขตการปกครองพิเศษมีนโยบายการค้าการลงทุนและอัตราภาษีที่แตกต่างกัน นักลงทุนไทยจึงควรศึกษากฎระเบียบ โครงสร้างภาษี วัฒนธรรมและประเพณีของอินเดียให้ดี เพราะแต่ละภูมิภาคไม่เหมือนกัน

อย่างไรก็ดี ชาวอินเดียมีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษและเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) สูง หากเปิดเสรีภาคบริการแล้ว อินเดียน่าจะเข้ามาลงทุนในไทยในอุตสาหกรรม IT ซึ่งอาจทำให้ผู้ผลิตซอฟต์แวร์ไทยสูญเสียตลาด รูปแบบการลงทุนจึงควรเป็นแบบการลงทุนร่วม (Joint Venture) สอดคล้องกับความเห็นของคุณเฉลิมพล ชุนพงษ์สิมานนท์ ผู้จัดการอาวุโสฝ่ายขายต่างประเทศ บริษัท เอสซีจี พลาสติกส์ จำกัด ซึ่งได้ตั้งโรงงานในอินเดียแล้ว 2 แห่งว่า กฎแห่งความสำเร็จในอินเดีย คือ พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) อย่างไรก็ตาม สำหรับอุตสาหกรรมนอกเหนือจาก IT อินเดียผลิตเพื่อการบริโภคในประเทศเป็นส่วนใหญ่หรือส่งออกเพียงร้อยละ 17 จึงได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์ทางการเงินน้อยมาก ดังนั้นในมุมมองของคุณ เฉลิมพล อินเดียเป็นยักษ์ใหญ่ที่แข็งแกร่งกว่าจีน บราซิล หรือรัสเซีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อประชากรจะเพิ่มเป็น 1,400 ล้านคนหรือมากที่สุดในโลกภายใน 20 ปีข้างหน้า

เมื่อจบการอภิปราย ผู้ดำเนินรายการได้เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมสัมมนาซักถามวิทยากร ซึ่งคำถามส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับช่องทางการค้าการลงทุน เช่น ท่านหนึ่งต้องการทราบความเป็นไปได้ในการส่งออกนมแพะ อีกท่านอยากทราบขั้นตอนเปิดร้านอาหารในอินเดียและอุปสรรคต่อการนำเข้าวัตถุดิบจากไทย ในขณะที่อีกท่านแสดงความกังวลว่า สินค้าประหยัดพลังงานของตนที่มีสิทธิบัตร (Patent) ในไทยจะถูกลอกเลียนแบบในอินเดีย ซึ่งคุณเปรมให้คิดเสียว่า "เป็นเรื่องธรรมชาติ"

5. ประชุมกลุ่มย่อยที่ 1 "อาเซียน-อินเดีย: แหล่งกำเนิดสินค้ากับการใช้ประโยชน์จากความตกลง" ดำเนินรายการโดยตัวแทนกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สำหรับการสัมมนาในช่วงบ่ายเป็นการเจาะลึกลงไปประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความตกลงมากยิ่งขึ้น แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มย่อยด้วยกัน โดยในกลุ่มที่ 1 "อาเซียน-อินเดีย: แหล่งกำเนิดสินค้ากับการใช้ประโยชน์จากความตกลง" ดำเนินรายการโดยคุณสายทอง สร้อยเพชร ตัวแทนกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ร่วมอภิปรายโดยคุณสมบูรณ์พงษ์ ทุกกะเวส ตัวแทนกรมศุลกากร และคุณอรุณี ฟ้าขาว ตัวแทนกรมการค้าต่างประเทศ วิทยากรได้ชี้แจงรายละเอียดของกฎแหล่งกำเนิดสินค้าว่ามี 3 ประเภท ดังต่อไปนี้

- 1) กฎสำหรับสินค้าที่ผลิตหรือได้มาจากในภูมิภาคทั้งหมด (Wholly Obtained) ครอบคลุมรายการ
 - พืชและผลิตภัณฑ์จากพืชที่ปลูกและเก็บเกี่ยวในประเทศภาคี

- สัตว์มีชีวิตที่เกิดและเลี้ยงเติบโตในประเทศภาคีนั้น และผลิตภัณฑ์ที่ได้จากสัตว์นั้นๆ
- ผลิตภัณฑ์ที่ได้มาจากการล่า การประมง การรวบรวม หรือการจับที่กระทำในประเทศภาคีนั้น
- แร่ธาตุและสารอื่นที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ หรือได้มาจากดิน น้ำ พื้นดิน ท้องทะเลของประเทศภาคี
- ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากน้ำ พื้นดินท้องทะเลและได้พื้นดินท้องทะเล
- ผลิตภัณฑ์ประมงทะเลที่ได้มาจากทะเลหลวง โดยเรือที่ได้จดทะเบียนกับประเทศภาคี

2) กฎทั่วไป ซึ่งกำหนดให้สินค้าที่ผลิตขึ้นต้องมีวัตถุดิบและกระบวนการผลิตในภูมิภาคอย่างเพียงพอ โดยต้องผ่าน 2 เกณฑ์ในเวลาเดียวกัน คือ

- สินค้าต้องมีวัตถุดิบภายในภูมิภาค (Regional Content) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 35
- การเปลี่ยนแปลงด้านพิกัดสินค้า (Change in Tariff Classification) ไม่ต่ำกว่า 4 หลัก

3) กฎเฉพาะสินค้า (Product Specific Rule) ซึ่งใช้กับสินค้าที่ทั้งสองประเทศยังไม่มี การเจรจา หรืออยู่ในกลุ่มอ่อนไหว เช่น กลุ่มสิ่งทอและผลิตภัณฑ์สิ่งทอ (54 รายการ)

นอกจากนี้ ผู้อภิปรายยังอธิบายขั้นตอนการขอใบรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า (Certificate of Origin) และวิธีการใช้ใบรับรองเมื่อส่งสินค้าไปขายต่างประเทศ เมื่ออภิปรายเสร็จสิ้น ได้มีผู้เข้าร่วมประชุมถามว่า หาก FTA ไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ จะยกเลิกได้หรือไม่ คุณอรุณีจึงแจ้งว่าการยกเลิกข้อตกลงกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงน่าจะหาทางแก้ไขข้อกฎหมายที่ไม่ยุติธรรมสำหรับไทยมากกว่า

6. ประชุมกลุ่มย่อยที่ 2 “อาเซียน-อินเดีย: กลยุทธ์การเจาะตลาดส่งออก”

ดำเนินรายการโดยตัวแทนกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

สำหรับกลุ่มที่ 2 “อาเซียน-อินเดีย: กลยุทธ์การเจาะตลาดส่งออก” ซึ่งดำเนินรายการโดยคุณบุณิกา แจ่มใส ผู้อำนวยการส่วนเอเชียใต้ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศนั้น คุณสาธิต เชกัล ประธานสมาคมนักธุรกิจอินเดีย-ไทยกล่าวว่า อินเดียเป็นตลาดขนาดใหญ่มาก มีจำนวนประชากรและจำนวนผู้นับถือศาสนาอิสลามมากเป็นอันดับ 2 ของโลก โดยเป็นผู้มีกำลังซื้อสูงราว 300 ล้านคน ซึ่งนิยมซื้อสินค้าต่างประเทศยี่ห้อต่างๆ เช่น เสื้อผ้า เครื่องประดับ เครื่องใช้อิเล็กทรอนิกส์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นต้น ส่วนพลเมืองในเขตชนบทก็มีกำลังซื้อเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และค่านึงถึงปัจจัยคุณภาพควบคู่กับราคา โดยสินค้าที่กลุ่มนี้มีอุปสงค์มากเป็นพิเศษ ได้แก่ จักรยานยนต์ เสื้อผ้า รองเท้า ผงซักฟอก น้ำมัน ฯลฯ ความตกลงอาเซียน-อินเดียจะทำให้ไทยส่งออกสินค้าทั้งหมดนี้ได้เพิ่มขึ้น เพราะที่ผ่านมา พ่อค้าอินเดียมักลักลอบนำสินค้านี้มาขายจากไทย การค้าที่เกิดขึ้นจึงปรากฏเป็นการบริโภคภายในประเทศอินเดีย ไม่ใช่การนำเข้าจากไทย

ทั้งนี้ ชาวอินเดียยอมรับในคุณภาพของสินค้าไทยและรู้จักประเทศไทยดี ชาวอินเดียกว่า 500,000 คนเดินทางมาเยือนไทยในปี 2550 เปรียบเทียบกับนักท่องเที่ยวจากไทยที่มีเพียง 50,000 คน ผู้ประกอบการจึงมีโอกาสขายสินค้าที่สะท้อนความเป็นไทยสูง แต่ต้องรู้จักขายเอกลักษณ์ดังกล่าวด้วยการสื่อสารที่เรียบง่าย เพราะคนอินเดียไม่นิยมโฆษณาที่ซับซ้อน และเลือกตัวแทนจำหน่ายที่มีเครือข่ายในการเจาะตลาดเป็นรายภูมิภาคหรือเมืองก่อน สอดคล้องกับคำแนะนำของคุณเฉลิมพล ชุนพงษ์สิมานนท์ ผู้จัดการอาวุโสฝ่ายขายต่างประเทศ บริษัท เอสซีจี พลาสติก จำกัด ซึ่งมีสำนักงานที่เมืองมุมไบ และเซไน ให้ผู้ส่งออกหน้าใหม่ศึกษาเงื่อนไขอุปสงค์-อุปทานใน 5 เมือง คือ นิวเดลี มุมไบ เบงกอลูร์ เซไน และโกลกาตา เช่น จากเว็บไซต์ www.alibaba.com www.indianyellowpages.com www.tradeindia.com และ www.ficci.com เพราะการจัดทำเว็บไซต์เป็นเส้นเลือดหลักของกลยุทธ์การตลาดในอินเดียสำหรับธรรมเนียมปฏิบัติในการติดต่อธุรกิจนั้น ต้องเข้าใจว่าชาวอินเดียช่างพูดช่างเจรจาแต่ไม่ผลิผลลามาตัดสินใจ

หลังจากนั้น ผู้ผลิตสินค้าต่างๆ เช่น รองเท้าเด็ก ชุดวิวาห์สากล มะขามเปียก กาแฟใส่หัตถ์หลินจือ และขนมหวาน ได้สอบถามวิทยากรเกี่ยวกับโอกาสของตนในตลาดอินเดีย สำหรับรองเท้าเด็กนั้น คุณสาธิต มองว่ามีโอกาสสูงเพราะประชากรหนึ่งในสามอายุต่ำกว่า 15 ปี และน่าจะจำหน่ายในห้างสรรพสินค้า แต่รองเท้าเด็กเป็นสินค้าอ่อนไหวที่จะมีการลดภาษีเหลือร้อยละ 5 ในปี 2558

สำหรับสินค้าอาหารนั้น หากเป็นอาหารสุขภาพ เช่น กาแฟใส่หัตถ์หลินจือ ก็น่าจะได้รับความนิยมมากขึ้นเพราะชนชั้นกลางเริ่มใส่ใจสุขภาพมากขึ้น แต่ในขณะเดียวกัน ชาวอินเดียในทุกภูมิภาคชื่นชอบนมรสหวานจัด ผู้ผลิตมะขามเปียกจึงน่าจะแปรรูปเป็นลูกอม ส่วนช็อกโกแลตนั้นมีอย่างน้อย 2 ยี่ห้อที่ครองตลาด คือ Cadbury และ Nestle ช็อกโกแลตของไทยจึงแข่งขันลำบาก ผู้ผลิตน่าจะหันไปส่งออกขนมขบเคี้ยว เช่น เฟอ์เคลือบช็อกโกแลตมากกว่า

ในช่วงท้ายของการประชุม ตัวแทนกรมส่งเสริมการส่งออกได้ประชาสัมพันธ์ว่า ในปี 2552 ทางกรมฯจะจัดงาน Thailand Exhibition ในอินเดีย 3 ครั้ง หลังจากที่ได้จัดมาทั้งหมด 6 ครั้งในปี 2551 โดยจะชวยออกค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่งให้กับผู้ส่งออกที่มีรายชื่อใน Exporter List หรือผ่านการอบรม Export Smart ในการเข้าร่วมงานด้วย

7. ประชุมกลุ่มย่อยที่ 3 "อาเซียน-อินเดีย: โอกาสและความท้าทายในภาคบริการและการลงทุน" ดำเนินรายการโดยตัวแทนกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ

ในกลุ่มที่ 3 "อาเซียน-อินเดีย: โอกาสและความท้าทายในภาคบริการและการลงทุน"
ดร. จักรกฤษณ์ ดวงพิศตรา ผู้อำนวยการสำนักเอเชีย กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศกล่าวว่า

ภาคบริการและการลงทุนขยายตัวจากสัดส่วนไม่ถึงร้อยละ 10 ของเศรษฐกิจอินเดียในปี 2534 เป็นร้อยละ 50 ในปัจจุบัน และยังมีการลงทุนเพิ่มมากขึ้น 3 เท่าในอุตสาหกรรมเหล็กและยานยนต์ ทั้งนี้ อินเดียมีนโยบาย "Look East Policy" ที่เน้นส่งเสริมการค้าการลงทุนกับประเทศแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มากขึ้น และได้เปิดเสรีภาคบริการไปมากแล้ว เช่น ให้ชาวต่างชาติถือหุ้นได้ร้อยละ 74 ในธุรกิจส่วนใหญ่ ซึ่งในปี 2552 ไทยและอาเซียนน่าจะลงนามเปิดเสรีภาคบริการและการลงทุนกับอินเดียได้

ดร. ญัฐวุฒิ อุทัยเสน รองประธานบริหาร บริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวล็อปเมนต์ จำกัด (มหาชน) ได้เล่าถึงประสบการณ์การทำธุรกิจในอินเดียว่า บริษัท อิตาเลียนไทยฯ เข้าไปทำธุรกิจในอินเดีย ตั้งแต่ยุควิกฤตฟองสบู่แตก โดยเน้นโครงการในภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ และปัจจุบันได้รับงานหลักจาก 4 องค์กร ดังนี้

1) National Highways Authority of India: งานสร้างทางหลวงเชื่อมจตุรัสเศรษฐกิจ (Golden Quadrilateral) ระหว่างเมืองอัครากับกันปุระ ตามแผนแม่บทกระทรวงคมนาคมที่ต้องการสร้างทางหลวงเพิ่มเติมอีก 30,000 กิโลเมตรในอีก 15 ปีข้างหน้า แต่ก็ยังไม่สามารถเชื่อมต่อกับทางหลวงในอาเซียนได้ เพราะพม่าไม่ให้ความร่วมมือ

2) Airport Authority of India: งานสร้างอาคารท่าอากาศยานนานาชาติเดลีและอัมมดาบาด โดยในปัจจุบัน อินเดียมีสนามบินพาณิชย์เกือบ 200 แห่ง

3) Delhi Metro Rail Cooperation Ltd.: งานสร้างรถไฟลอยฟ้าและรถไฟใต้ดินอย่างละ 1 สาย สายละประมาณ 6-7 กิโลเมตร ตามแผนแม่บทขนส่งมวลชน สร้างระบบรางรอบกรุงนิวเดลีภายในปี 2564

4) National Hydroelectric Power Corporation Ltd.: งานสร้างเขื่อนขนาดใหญ่ที่มีกำลังผลิตไฟฟ้า 800 เมกะวัตต์

ทั้งนี้ อินเดียมีข้อกำหนดการนำเข้าแรงงาน โดยต้องระบุในสัญญาว่า แรงงานไทยที่ต้องการมีกี่คน และต้องไม่เข้าไปแย่งงานคนอินเดีย สำหรับบริษัท อิตาเลียนไทยฯ ใช้วิศวกรทั้งไทยและอินเดีย แต่แรงงานระดับล่าง (Blue Collar) เว้นแต่ที่ต้องใช้ทักษะฝีมือ เช่น ช่างเชื่อม ผู้ควบคุมเครื่องจักร เป็นต้น จะใช้คนพื้นเมืองเกือบทั้งหมด ข้อพึงระวังในการทำสัญญาธุรกิจ คือ ผู้รับเหมาท้องถิ่นอาจไม่ชำนาญภาษาอังกฤษ หากตีความผิด จะนำไปสู่ความขัดแย้งได้ นอกจากนี้ อินเดียมีสภาพแรงงานที่แข็งแกร่งมาก เนื่องจากกฎหมายอนุญาตให้ก่อตั้งสหภาพแรงงานได้หากมีการจ้างงานเกิน 8 คน และเอื้อประโยชน์แก่ลูกจ้างมากกว่านายจ้าง เช่น ต้องมีเวลาพักผ่อนน้ำชา มีสถานที่ดื่มน้ำในร่ม ฯลฯ

ในเชิงสังคมและการเมือง ดร. ญัฐวุฒิเห็นว่าประเด็นที่นักลงทุนต้องทำความเข้าใจ ได้แก่ การ

แบ่งชนชั้นวรรณะ วัฒนธรรมและประเพณี ภาษา และที่สำคัญที่สุด ระบบภาษีอันซับซ้อน ซึ่งจะเป็นอุปสรรคสำคัญหากไม่ศึกษาให้ดีก่อนเข้าไปลงทุน เพราะมีทั้งภาษีที่เก็บโดยรัฐบาลกลาง เช่น ภาษีศุลกากร ภาษีรายได้ และรัฐบาลท้องถิ่น เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ตัวอย่างหนึ่งคือกรณีที่นักลงทุนพำนักอยู่ในอินเดียเกิน 180 วันใน 1 ปี จะต้องเสียภาษีให้กับรัฐบาลกลางโดยคิดจากรายได้ทั้งหมดที่เกิดจากทุกประเทศ มิใช่เพียงแต่ในอินเดีย และหากเดินทางเข้าไปในอินเดียเกิน 360 วันใน 3 ปี จะต้องเสียภาษีย้อนหลัง 3 ปี ด้วยเหตุนี้ คุณเปรม ปิยะสัจจะเดช กรรมการสภาธุรกิจไทย-อินเดีย สภานอกการค้าแห่งประเทศไทย จึงได้ร่วมก่อตั้งศูนย์พัฒนาเศรษฐกิจไทย-อินเดีย เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักธุรกิจไทยในอินเดีย และสร้างฐาน (Hub) ในการส่งสินค้าต่อไปยังศรีลังกา ปากีสถาน อียิปต์ และชาติตะวันออกกลางต่างๆ

สำนักวิชาการ ให้การบริการทางวิชาการ

๑. ณ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนประดิพัทธ์ ให้บริการในวันและเวลาราชการ
 - กลุ่มงานบริการวิชาการ ๑ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านการเมืองการปกครอง ความมั่นคง การทหาร การยุติธรรม กฎหมายระหว่างประเทศ
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ อนุญาโตตุลาการ ทฤษฎีสินทางปัญญา
 - กลุ่มงานบริการวิชาการ ๒ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๑ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านเศรษฐกิจ พาณิชย การเงิน การคลัง การธนาคาร การลงทุน งบประมาณ ประกันภัย
อุตสาหกรรม คมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การเกษตรและสหกรณ์
 - กลุ่มงานบริการวิชาการ ๓ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๗๐ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๐๕๘-๕๙
ด้านสังคม การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม แรงงานและสวัสดิการสังคม เด็ก สตรี
การสาธารณสุข การท่องเที่ยว การกีฬา วิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม การพลังงาน
๒. ณ จุดบริการสารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ (E-knowledge Services) อาคารรัฐสภา ๑ ชั้น ๓
ให้บริการในวันและเวลาราชการ สำหรับวันประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้บริการถึงเวลา ๑๙.๓๐ น.
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๗ โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๑๘๗๘

พิมพ์ที่สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ออกแบบปกโดย น.ส.รติมา ศารทะประภา